

PLANS DOCENTS

CURS 2010-2011

DIPLOMATURA EN
BIBLIOTECONOMIA I
DOCUMENTACIÓ

  UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Tècniques de Comunicació

Codi de l'assignatura: 360034

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: NURIA JORNET BENITO

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Departament: Dept. Filologia Catalana

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura	Hores totals 150
---	-------------------------

Activitats presencials	45
Treball tutelat/dirigit	55
Aprenentatge autònom	50

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a coneixements

Conèixer les tipologies textuais més habituals en la comunicació acadèmica i professional.

Adquirir habilitats de comunicació oral en diversos àmbits.

Adquirir habilitats de comunicació escrita en diversos contextos.

Adquirir habilitats de síntesi.

Blocs temàtics de l'assignatura
--

1. La planificació d'un text escrit o oral

- 1.1. Anàlisi de la situació. Adequació i contextualització
- 1.2. Generació d'idees. Selecció d'informació. Selecció de documents
- 1.3. Organització d'idees. Coherència
- 1.4. Gèneres i tipus de text
- 1.5. Llengua general i llengua d'especialitat. Terminologia

2. La producció d'un text escrit

- 2.1. El paràgraf. Els tipus de paràgrafs
- 2.2. La frase. L'ordre dels mots. Els tipus de frases. Els connectors
- 2.3. La paraula. La selecció lèxica. Els defectes lèxics. Els recursos expressius de la llengua
- 2.4. La puntuació. Els usos principals dels signes de puntuació
- 2.5. Els recursos gràfics i formals
- 2.6. Les tècniques de la correcció de textos. Llegibilitat, correcció i adequació a la situació comunicativa

3. La pràctica de la comunicació escrita

- 3.1. Tipologies i característiques dels treballs acadèmics
- 3.2. Tipologies i característiques dels treballs escrits en l'àmbit laboral

4. La producció d'un text oral

- 4.1. Pronúncia. Correcció fonètica, morfosintàctica i lèxica
- 4.2. Prosòdia: accent, to, entonació, intensitat, velocitat, pausa i ritme
- 4.3. Elements comunicatius no verbals. Fenòmens paralingüístics. Aspecte dels locutors. Postura i gestos. Gesticulació facial. Contacte visual
- 4.4. Lectura en veu alta
- 4.5. Comunicació i emoció: la comunicació efectiva i afectiva

4.6. Producció oral dels diferents tipus de textos

5. La pràctica de la comunicació oral

5.1. La comunicació oral en l'àmbit acadèmic

5.2. La comunicació oral en l'àmbit laboral

Metodologia i organització general de l'assignatura

L'assignatura combina la informació teòrica que proporciona el professorat, amb el treball a l'aula, el treball en equip i, en el punt de la comunicació oral, el treball en seminaris. Per elaborar el text escrit, cal la cerca d'informació; la lectura i el treball de síntesi, i la resolució d'exercicis. Finalment, per produir el text oral, a part de les exposicions individuals, es potencia la capacitat d'argumentar a través del debat.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

Hi ha quatre pràctiques obligatòries:

- Exercici d'estructuració de continguts (15 % de la nota final).
- Treball escrit (25 % de la nota final).
- Exercici de planificació d'una exposició oral amb el suport visual (transparències) corresponent (25 % de la nota final).
- Exposició oral (35 % de la nota final).

Per aprovar l'assignatura, l'alumnat ha de presentar totes les pràctiques i ha d'assistir, com a mínim, al 75 % de les classes.

Avaluació única

- Treball escrit. Presentació abans de la data de l'examen (15 % de la nota final).
- Exercici de planificació d'una exposició oral amb el suport visual (transparències) corresponent. Presentació abans de la data de l'examen (25 % de la nota final).
- Exposició oral (40 % de la nota final).
- Prova escrita el dia de l'examen de l'assignatura (20% de la nota final).

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Artigas, Rosa (coord.), *Habilitats comunicatives. Una reflexió sobre els usos lingüístics*. Vic: Eumo, 1999.

Aymerich, C; Aymerich, M. *L'expressió de la informació: oral, escrita i no verbal*, Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament, 1996.

Bell, J. *Cómo hacer tu primer trabajo de investigación*. Barcelona: Gedisa, 2002.

Blatxer, L.; Hugues, C.; Tugh, M. *Cómo se hace una investigación*. Barcelona: Gedisa, 2000.

Cassany, Daniel. *La cuina de l'escriptura*. Barcelona: Empúries, 2002. 205 p. ISBN 84-7596-913-5.

Crema, P.; Lea, M.R. *Escribir en la universidad*. Barcelona: Gedisa, 2000.

Chevalier, B. *Lectura y toma de notas*. Barcelona: Edunsa, 1997.

Guix, Xavier. *Ni m'explico, ni m'entens: els laberints de la comunicació*. 2a. ed. Barcelona: Granica, 2007.173 p.

Morera Escarré, M. *Tècniques d'expressió oral i escrita* / Ramon Solsona Sancho, coordinador. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya, 1997.

Pinto, M. *Aprendiendo a resumir. Prontuario y resolución de casos*. Gijón: TREA, 2005.

Pujol, Josep M.; Solà, Joan. *Ortotipografia: manual de l'autor, l'autoeditor i el dissenyador gràfic*. 3a ed. rev. Barcelona: Columna, 2000. 430 p. ISBN 84-7809-632-9.

Rubio, J.; Puigpelat, F. *Com parlar bé en públic*, Barcelona: Mina, 2007.

Serafini, M. Teresa. *Cómo se escribe*. Barcelona: Paidós, 1994. 367 p. ISBN 84-7509-998-X.

Serrano; Sebastià. *El regal de la comunicació*. 31 a. ed. Badalona: Ara llibres, 2005. 126 p.

Vilà, M. (coord.). *Didàctica de la llengua oral formal. Continguts d'aprenentatge i seqüències didàctiques*. Barcelona: Graó, 2002.

Article

Costa, Elisabet. "El paràgraf". Articles de didàctica de la llengua i la literatura, núm. 4 (1995), p. 94-103.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

  UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Cerca i Ús d'Informació

Codi de l'assignatura: 360035

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: SILVIA ARGUDO PLANS

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura

Hores totals 150

Activitats presencials	40
Treball tutelat/dirigit	60
Aprenentatge autònom	50

Competències que es desenvolupen en l'assignatura

Transversals comunes de la UB

- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Transversals de la titulació

- Capacitat d'ús i de gestió de la informació personal.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a coneixements

Distingir entre dades, informació i coneixement.

Comprendre els diversos aspectes que constitueixen el procés de cerca d'informació.

Identificar les necessitats pròpies d'informació.

Distingir la utilitat de diferents fonts d'informació d'acord amb necessitats d'informació concretes.

Adquirir habilitats bàsiques de cerca d'informació personal als entorns de cerca genèrics més habituals.

Valorar els resultats obtinguts en les cerques d'acord amb la utilitat per resoldre un problema d'informació i segons uns criteris bàsics de qualitat de la informació.

Aplicar les nocions bàsiques de citació de documents.

Adoptar criteris d'organització de la informació d'ús personal.

Emprar eines informàtiques per a l'organització de la informació d'ús personal al llarg dels estudis.

Aplicar els valors ètics en la integració d'informació per a l'elaboració de treballs acadèmics.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. Procés de cerca d'informació

- 1.1. Situació o problema d'informació
- 1.2. Identificació i delimitació de les necessitats
- 1.3. Expressió de les necessitats

2. Informació i fonts d'informació

- 2.1. Dades, informació, coneixement, documents i fonts d'informació
- 2.2. Tipus d'informació: factual i analítica, objectiva i subjectiva, primària i secundària
- 2.3. Fonts d'informació: entorns de cerca, tipologia i característiques bàsiques, obres de consulta
- 2.4. Serveis d'informació: subscripció i personalització (RSS, DSI)

3. Cerca d'informació

- 3.1. La cerca com a procés d'interacció. Coneixement del sistema d'informació
- 3.2. Cerca directa: cerca simple i cerca avançada
- 3.3. Cerca exploratòria: navegació per estructures
- 3.4. Interacció amb el sistema d'informació: resultats parcials, respostes del sistema, modificació de l'estratègia

4. Adequació dels resultats de cerca

- 4.1. Correspondència amb el problema d'informació
- 4.2. Qualitat de la informació: segons el contingut, l'organització i la presentació

5. Ús de la informació

- 5.1. Integració de la informació: formats i morfologies, citació bibliogràfica i plagi, registre d'ús
- 5.2. Gestió de les fonts d'informació personal: criteris d'organització, xarxes socials, actualització

Metodologia i organització general de l'assignatura
--

Totes les activitats de l'assignatura estan orientades a l'aplicació i a la pràctica, i es fan en grup en una gran part dels casos. El pes principal de les activitats presencials s'assigna a les pràctiques amb ordinadors i, pel que fa a les hores de treball dirigit no presencial, a la cerca d'informació. Aquestes hores es combinen amb sessions de tipus teoricopràctic, en què a

partir de la resolució i dels comentaris d'exercicis de l'alumnat el professorat introdueix conceptes bàsics i elements de reflexió. Aquestes activitats es complementen amb xerrades de convidats, lectures d'interès, anàlisi de solucions informàtiques diverses i treballs dirigits tutelats pel professorat.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

L'avaluació continuada està formada per:

- Un dossier que cal presentar en grup d'exercicis diversos elaborats durant el curs, amb dates establertes de lliuraments parcials (sobre anàlisi de necessitats d'informació, tria de fonts i entorns de cerca, cerca d'informació i valoració dels resultats). S'ha d'aprovar obligatòriament amb un 5 sobre 10, i té un pes del 50 % de la nota final.
- Un informe individual sobre l'organització d'un conjunt de recursos d'informació personal que s'ha de lliurar a final de curs. Representa un 40 % de la nota final i també cal aprovar-lo obligatòriament amb un 5 sobre 10.
- Un comentari individual a partir d'una lectura, que suposa un 10 % de la nota final, però sense l'obligatorietat d'aprovar-lo.

Avaluació única

L'avaluació única està formada per:

- Un dossier d'exercicis diversos que cal presentar individualment (sobre anàlisi de necessitats d'informació, tria de fonts i entorns de cerca, cerca d'informació i valoració dels resultats). S'ha d'aprovar obligatòriament amb un 5 sobre 10, i té un pes del 40 % de la nota final.
- Un informe individual sobre l'organització d'un conjunt de recursos d'informació personal. Representa un 20 % de la nota final i també cal aprovar-lo obligatòriament amb un 5 sobre 10.
- Un comentari individual a partir d'una lectura, que suposa un 10 % de la nota final, però sense l'obligatorietat d'aprovar-lo.
- Un examen, amb un pes del 30 % de la nota final, que també és obligatori superar amb un 5 sobre 10.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Calishain, Tara; Dornfest, Rael. *Google: los mejores trucos*. 2.ª ed. Madrid: Anaya Multimedia, 2005. 544 p. ISBN 84-4151-648-0.

Cómo buscar en Internet. Madrid: El País Aguilar, 2001. 299 p. ISBN 84-03-50073-4.

Ferran, Núria; Pérez-Montoro, Mario. *Búsqueda y recuperación de la información*. Barcelona: UOC, 2009. 97 p. (Tic cero; 25). ISBN 978-84-9788-834-9.

López Yepes, José (coord.). *Manual de ciencias de la documentación*. 2.ª ed. Madrid: Pirámide, 2006. 742 p. ISBN 84-368-2032-0.

Pàgina web

CITAR [en línia]: tutorial de autoformación sobre citas en trabajos y artículos con referencias. Universidad de Cantabria, Biblioteca, últ. act., 11/01/2010.
<<http://www.buc.unican.es/Servicios/formacion/CITAR/PAG0.htm>>. [Consulta: 4 juny 2010].

Internet detective [en línia]. University of Bristol, last updated: Oct. 28, 2009.
<<http://www.vts.intute.ac.uk/detective/>>. [Consulta: 3 juny 2010].

TILT: [en línia] Texas Information Literacy Tutorial. Universitat de Texas.
<<http://biblioteca.upc.es/tilt/>> [Consulta: 12 juliol 2010].

Tutorial en cerca d'informació [en línia]. [Barcelona]: Universitat de Barcelona, Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació, últ. act., 13/11/2007.
<<http://www.bib.ub.edu/atri/tutorial1/>>. [Consulta: 3 juny 2010].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA 	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Aspectes Legals de la Informació

Codi de l'assignatura: 360036

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: M. ASUNCION ESTEVE PARDO

Departament: Dept. Dret Civil

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura**Hores totals 150**

Activitats presencials 50

Treball tutelat/dirigit 50

Aprenentatge autònom 50

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Informació i Societat.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura**Referits a coneixements**

Conèixer la legislació vigent en relació amb l'accés i l'ús de la informació.

Identificar els problemes legals que plantegen l'accés i la difusió de la informació.

Comprendre les obligacions externes que imposa l'ordenació administrativa a les organitzacions públiques i privades.

Conèixer els drets i les infraccions que poden produir-se en facilitar l'accés a continguts, dades i imatges protegides.

Determinar la responsabilitat del professional de la informació en la difusió de pràctiques legals sobre l'accés a la informació.

Distingir entre ètica i legalitat en relació amb l'accés i l'ús de la informació.

Comprendre les funcions i la utilitat dels diferents tipus de contractes entre autors i productors, i les llicències de materials electrònics.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. Introducció al dret

- 1.1. Fonts del dret
- 1.2. Organització administrativa de l'Estat
- 1.3. Organització judicial
- 1.4. Competències de l'Estat i de les comunitats autònomes
- 1.5. Dret públic i dret privat
- 1.6. La titularitat dels béns
- 1.7. Les infraccions de la llei: responsabilitat civil i penal

2. Titularitat pública i privada de les unitats d'informació i dels recursos

- 2.1. Sistema de competències de les administracions públiques en matèria de patrimoni documental, biblioteques i arxius i documentació pública
- 2.2. Titularitat dels documents i dels recursos d'informació: documents de titularitat pública i d'ús públic; la documentació pública com a bé de domini públic

2.3. Normativa aplicable als documents i a les unitats d'informació: normes aplicables a l'ús, la gestió, la selecció i l'eliminació de documents, lleis sobre patrimoni, normes aplicables a biblioteques

3. Els drets sobre l'accés a la informació

3.1. El dret a la informació com a dret fonamental

3.2. La informació com a objecte de drets exclusius: drets exclusius sobre la imatge i la intimitat de les persones, drets exclusius sobre dades de caràcter personal, drets de propietat intel·lectual sobre continguts

3.3. L'accés a la documentació administrativa

4. Procediments per a l'obtenció de dades i continguts protegits

4.1. La utilització de dades de caràcter personal

4.2. La utilització d'imatges de persones i documents sobre la seva intimitat

4.3. Obtenció de documents protegits per drets de propietat intel·lectual; el paper de les entitats de gestió

5. Règim legal de les publicacions

5.1. Conceptes legals de llibre, biblioteca, editor, impressor, publicació, etc.

5.2. Règim jurídic del llibre: fixació del preu del llibre, ISBN, ISSN

5.3. Normes sobre dipòsit legal

Metodologia i organització general de l'assignatura

L'assignatura comprèn una important part teòrica perquè l'estudiant adquireixi els coneixements legals bàsics sobre l'ús i l'adquisició de la informació. La base d'aquesta part teòrica serà explicada pel professorat en les classes magistrals i requereix l'estudi individualitzat de l'alumne en les hores de treball autònom. L'estudi de casos i la resolució d'exercicis i problemes tenen per finalitat que l'estudiant aprengui a aplicar la llei i els coneixements que adquireix amb aquesta assignatura. En les diferents proves avaluable de l'assignatura hi haurà sempre una part teòrica i una part pràctica amb casos o exercicis que l'estudiant haurà de resoldre. Es podrà consultar la legislació per resoldre la part pràctica de les proves avaluable.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

Primera convocatòria

L'avaluació continuada consisteix en quatre proves presencials:

— La primera prova serà de caràcter teòric i tindrà un valor del 10 % de la nota final. Tindrà lloc després que s'hagin impartit els blocs temàtics 1 i 2 de l'assignatura. El seu objectiu serà comprovar que l'estudiant ha assimilat els aspectes essencials del nostre sistema jurídic i de l'organització administrativa dels centres de documentació.

— La segona prova serà de caràcter teoricopràctic i tindrà un valor del 20 % de la nota final. Tindrà lloc després que s'hagi impartit el bloc temàtic 3 de l'assignatura. El seu objectiu serà comprovar que l'estudiant ha assimilat les normes fonamentals de propietat intel·lectual, drets d'imatge i protecció de dades de caràcter personal i que és capaç d'aplicar aquestes normes a supòsits concrets.

— La tercera prova serà de caràcter pràctic i tindrà un valor del 10 % de la nota final. Tindrà lloc després que s'hagi impartit el bloc temàtic 4 de l'assignatura. El seu objectiu serà comprovar que l'estudiant és capaç de determinar la normativa aplicable a supòsits específics d'informació legalment protegida i de proposar solucions concretes per facilitar-hi l'accés.

— La quarta prova serà de caràcter teoricopràctic i tindrà un valor del 60 % de la nota final. Les preguntes teòriques podran referir-se a qualsevol dels blocs temàtics de l'assignatura. La part pràctica consistirà en la resolució de supòsits concrets d'accés a informació legalment protegida i l'estudiant la podrà resoldre consultant la legislació.

En cas que l'estudiant no es presenti a alguna de les proves d'avaluació, obtindrà una qualificació de 0 per a aquesta prova, i podrà fer les altres proves de l'avaluació continuada.

Segona convocatòria

Consisteix en un examen teoricopràctic. Les preguntes teòriques podran referir-se a qualsevol dels blocs temàtics de l'assignatura. La part pràctica consistirà en la resolució de supòsits concrets d'accés a informació legalment protegida i l'estudiant la podrà resoldre consultant la legislació.

Avaluació única

Tant a la primera com a la segona convocatòria, l'avaluació única consisteix en un examen teoricopràctic. Les preguntes teòriques podran referir-se a qualsevol dels blocs temàtics de l'assignatura. La part pràctica consistirà en la resolució de supòsits concrets d'accés a informació legalment protegida i l'estudiant la podrà resoldre consultant la legislació.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Bercovitz Rodríguez-Cano, R. (coord.), *Comentarios a la Ley de Propiedad Intelectual*, Madrid, Tecnos, 3ª edició, 2009, ISBN 9788430946402.

Bercovitz Rodríguez-Cano, Rodrigo (coord.). *Manual de propiedad intelectual*, Valencia, Tirant lo Blanch, 3ª edició, 2006, ISBN 84-8456-679-X.

Bouza López, Miguel Ángel, *El derecho sui generis del fabricante de bases de datos*, Madrid, Reus, 2001, ISBN 84-2901-370-9.

Esteve Pardo, Asunción, "Las licencias de material electrónico", *Los sistemas de información en las organizaciones: eficacia y transparencia. 8ª Jornadas Españolas de Documentación*, Col.legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya 2003.

Esteve Pardo, Asunción (Coord.) y otros, *Propiedad Intelectual: Doctrina, Jurisprudencia, Esquemas y Formularios*, Tirant Lo Blanch, Valencia 2009, ISBN10 8498764505

Fernández Masiá, Enrique [et al.]. *Los derechos de propiedad intelectual en la nueva sociedad de la información*, Granada, Comares, 1998, ISBN 84-8151-599-X.

Garrote Fernández-Díez, Ignacio, *El derecho de autor en Internet*, Granada, Comares, 2ª edició, 2003, ISBN 84-844-4659-X.

Garrote Fernández-Díez, Ignacio, González Gozalo, Alfonso, Sánchez Aristi, Rafael, *Las reformas de la Ley de Propiedad Intelectual*, Valencia, Tirant lo Blanch, 2006, ISBN10 8484566935.

Gasaway, Laura N. "Values conflict in the digital environment: librarians versus copyright holders". *Columbia-VLA journal of law & the arts*, vol. 24 (fall 2000), p. 115-161.

Guerrero Picó, Maria del Carmen, *El impacto de Internet en el Derecho fundamental a la protección de datos de carácter personal*, Pamplona, Thomson-Aranzadi, 2006, ISBN 978-84-470-2688-3.

Lipszyc, Delia. *Derechos de autor y derechos conexos*, París, Unesco-Cerlalc- Zavalía, 1993, ISBN 92-3-302837-2.

Massaguer Fuentes, Josep; Salelles Climent, J. Ramon. "El derecho de la propiedad intelectual ante los desafíos del entorno digital: perspectiva general y problemas particulares para las bibliotecas". *Revista general de derecho*, n.º 636 (sept. 1997), p. 10932-10957.

Plaza Penadés, Javier, *Propiedad Intelectual y Sociedad de la información (Tratados OMPI, Directiva 2001/29/CE y Responsabilidad Civil en la Red)*, Pamplona, Aranzadi, 2002, ISBN10 848410897X.

Rodríguez Tapia, José Miguel *Comentarios a la Ley de Propiedad Intelectual*, Madrid, Civitas, 2ª edició, 2007, ISBN10 8447026167.

Veleiro, Belén, *Protección de datos de carácter personal y Sociedad de la Información*, Madrid, Boletín Oficial del Estado, 2008, ISBN 9788434017832

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

  UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Teoria de les Organitzacions

Codi de l'assignatura: 360037

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: XAVIER M. TRIADO IVERN

Departament: Dept. Economia i Organització d'Empreses

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura	Hores totals 150
---	-------------------------

Activitats presencials 50

Treball tutelat/dirigit 50

Aprenentatge autònom 50

Recomanacions

—

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura
Referits a coneixements

Entendre els conceptes bàsics relatius al context econòmic i organitzatiu de les empreses i organitzacions públiques i privades.

Distingir les formes jurídiques de les organitzacions, tant públiques com privades.

Identificar les funcions directives bàsiques.

Comprendre el valor estratègic de la informació en la presa de decisions a les organitzacions i la seva vinculació amb l'estructura organitzativa.

Establir el cost total i marginal d'un producte o servei.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. Concepte i definició d'empresa i d'organització

- 1.1. Concepte i definició d'organització i d'empresa
- 1.2. Teoria general de sistemes. L'organització com a sistema
- 1.3. Síntesi evolutiva de les principals escoles d'administració i organització
- 1.4. L'entorn empresarial i la seva anàlisi

2. Estructures de les organitzacions públiques i privades

- 2.1. Funcions bàsiques directives i formes jurídiques
- 2.2. L'estructura orgànica de l'empresa: àmbit de supervisió i nivells d'estructura
- 2.3. Autoritat i poder
- 2.4. Models de departamentalització. Les noves tendències

3. Anàlisi econòmica de l'organització

- 3.1. Conceptes bàsics d'economia: diferents costos
- 3.2. Costos fixos i variables. El punt d'equilibri
- 3.3. Els pressupostos

4. Cooperació i motivació en l'organització

- 4.1. Estructura del grup i processos interns. El treball en grup i en equip
- 4.2. Motivació i reconeixement del treball
- 4.3. Direcció per objectius i sistemes d'incentivació

5. Comunicació i circuits de comunicació en l'organització

5.1. Comunicació en l'organització

5.2. Tipus de comunicació

5.3. conflicte, negociació i comportament entre grups d'una organització

Metodologia i organització general de l'assignatura

La metodologia de treball es fonamenta en les explicacions teòriques conjuntament amb l'anàlisi pràctica (exercicis pràctics, casos, comentaris d'articles, etc.) de cadascun dels temes per tal d'implicar l'alumnat en el procés d'aprenentatge d'una manera activa. També inclou pràctiques a l'aula d'informàtica.

Les activitats que es proposen són el treball en equip, tant en l'àmbit de classe presencial com en l'àmbit de treball dirigit, per entendre la matèria i discutir les solucions que convé aplicar en els problemes que es treballen en l'assignatura. També es treballarà en els àmbits de la cerca d'informació i la resolució de casos, que van estretament vinculats al treball en equip. Al final de cada cas es debateran les diverses alternatives que pugui proposar cada equip de treball per reflexionar sobre la seva adequació, viabilitat i oportunitat. Aquest *feedback* enriqueix tots els grups i permet al professorat aclarir conceptes, orientar els estudiants i avaluar les competències que desenvolupen grupalment.

En un marc més individual, aquesta assignatura té programades activitats de resolució de problemes i treball d'exercicis que facin més aplicables i entenedors els conceptes que s'imparteixen a les classes magistrals.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

Primera convocatòria

Al llarg del semestre els alumnes faran un mínim de cinc lliuraments —un per bloc— d'exercicis pràctics o comentaris. La suma de les entregues representarà el 40 % de la nota de l'assignatura.

L'assistència és important per aprendre i sobretot perquè la metodologia d'aprenentatge es basa en el treball en equip i la participació en l'aula. L'alumnat que es matriculi a l'assignatura accepta venir a classe amb els casos i les lectures preparades, els dies que correspongui d'acord amb el pla de treball. Les activitats a l'aula es valoraran en un 10 % de la nota de l'assignatura.

Els alumnes hauran de fer una prova final (que representa el 50 % restant de la nota total) i

que constarà de preguntes teòriques i pràctiques, en una proporció del 50 %.

La nota final es calcula fent la mitjana de les notes obtingudes en les dues parts, sempre que la nota de l'examen sigui superior a 4 (considerant la puntuació màxima de 10).

Segona convocatòria

L'avaluació de segona convocatòria consistirà en un examen únic, que representarà el 80 % de la nota de l'assignatura i que constarà de preguntes teòriques i pràctiques, en una proporció del 50 %. El 20 % restant es mantindrà de la nota obtinguda per mitjà de l'avaluació continuada.

Avaluació única

Primera convocatòria

L'alumnat que triï l'avaluació única ho ha de comunicar durant els 20 primers dies de classe a Secretaria. Hauran de fer arribar, per correu electrònic o a través de Moodle, els treballs corresponents a cada bloc de manera individual durant el curs, els dies assenyalats per a tots els alumnes. Aquests treballs comptaran un 25 % de la nota. L'examen —que es farà el dia que indiqui el Consell d'Estudis— representarà el 75 % de la nota de l'assignatura i constarà de preguntes teòriques i pràctiques, en una proporció del 50 %.

La nota final es calcula fent la mitjana de les dues notes obtingudes en aquestes dues parts, sempre que la nota de l'examen final sigui superior a 5 (considerant la puntuació màxima de 10).

Segona convocatòria

L'avaluació de segona convocatòria serà un examen únic que correspondrà al 100 % de la nota de l'assignatura. Constarà de preguntes teòriques i pràctiques, en una proporció del 50 %.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Aguirre Sádaba, A.; Castillo Clavero, A.M; Tous Zamora, D. (1999). *Administración de organizaciones. Fundamentos y aplicaciones*. Ediciones Pirámides, S.A. Madrid

Certo, S. (2003). *Modern Management*. Prentice Hall. 9ª Edici, New Jersey

Daft, R. (2007). *Teoría y Diseño Organizacional*. Internacional Thomson Editores. 9ª Edició, Mexico

Krieger, M. (2001). *Sociología de las organizaciones*. Prentice Hall. Buenos Aires

Robbins, S.P.; Coulter, M. (2005). *Administración*. Prentice Hall. 8ª edició Mexico

Stoner, J.A; Freeman, E. (1996). *Administración*. Prentice Hall. 6a edició. Mexico

Stuart, Robert D., Moran, B.; (2007). *Library and information center management*. Westport (Conn). Libraries Unlimited, 7th ed.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

  UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Estadística Aplicada

Codi de l'assignatura: 360038

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: MARIA TERESA BARRIOS CERREJON

Departament: Dept. Metodologia de les Ciències del Comportament

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura	Hores totals 150
---	-------------------------

Activitats presencials	50
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a coneixements

Saber plantejar un problema estadístic.

Conèixer les característiques des del punt de vista estadístic de les variables habitualment estudiades en l'àmbit de la informació i de la documentació.

Conèixer les diferents possibilitats d'organitzar, representar gràficament i descriure els diferents tipus de variables estudiades.

Saber els fonaments i les tècniques bàsiques d'anàlisi estadística inferencial.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. Introducció a l'estadística en l'àmbit de la informació i la documentació

- 1.1. Definició d'*estadística*
- 1.2. Àmbits d'aplicació en informació i documentació
- 1.3. Conceptes bàsics
- 1.4. Tipus de variables i escales de mesura
- 1.5. Tècniques de mostratge

2. Anàlisi descriptiva univariable

- 2.1. Descripció de variables qualitatives
- 2.2. Descripció de variables quantitatives

3. Anàlisi descriptiva bivariable

- 3.1. Descripció conjunta de dues variables qualitatives
- 3.2. Descripció conjunta d'una variable qualitativa i una de quantitativa
- 3.3. Descripció conjunta de dues variables quantitatives
- 3.4. Sèries temporals i nombres índex

4. Fonaments d'inferència estadística

- 4.1. Introducció als models de probabilitat
- 4.2. Distribució mostral
- 4.3. Interval de confiança i de probabilitat
- 4.4. Estimació de la grandària de mostra

5. Aplicació d'una prova de decisió estadística

- 5.1. Conceptes bàsics
- 5.2. Errors de decisió
- 5.3. Proves de relació o d'independència

Metodologia i organització general de l'assignatura

L'assignatura tindrà un caràcter teoricopràctic centrat en l'aplicació de les tècniques estadístiques en situacions pròpies de l'àrea de la informació i la documentació. Les sessions teòriques es completaran amb classes de caràcter pràctic en les quals es treballarà un seguit de problemes per aprofundir en el material explicat a les classes teòriques. Per cada un dels temes es proporcionarà a l'alumnat el formulari corresponent i exemples pràctics d'aplicació en el camp de la informació i la documentació. També es proposaran una sèrie d'exercicis on s'hagin d'aplicar els coneixements anteriors. Les solucions d'aquests exercicis es presentaran i comentaran conjuntament en les hores corresponents als crèdits pràctics de l'assignatura. Les classes pràctiques es complementaran amb sessions a l'aula d'ordinadors per tal d'introduir l'alumnat en la utilització de paquets estadístics informatitzats (bàsicament Excel i SPSS). Durant el curs es farà un treball en grup tutelat pel professor.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

o Primera convocatòria

L'avaluació continuada de l'assignatura consisteix en:

— Tres proves d'avaluació de caràcter teoricopràctic que es faran al llarg del semestre. Aquestes proves es puntuaran amb un màxim de 6 punts.

Primera prova: puntuació màxima d'1,5 punts

Segona prova: puntuació màxima de 2 punts

Tercera prova: puntuació màxima de 2,5 punts

— El lliurament de tres activitats pràctiques de resolució de problemes que s'especificaran al llarg del curs. Les tres activitats pràctiques es puntuaran amb un màxim de 2,25 punts.

— La participació en el glossari de l'assignatura. La puntuació màxima en aquesta activitat serà de 0,5 punts.

— L'elaboració d'un treball en grup. La puntuació màxima del treball serà d'1,25 punts.

La qualificació final de l'assignatura serà la suma de les puntuacions obtingudes en cada una de les proves anteriors. L'assignatura se superarà amb una qualificació final igual o superior a 5. S'ha de tenir en compte que, per poder sumar les notes de les activitats pràctiques de resolució de problemes, participació en el glossari i treball en grup, caldrà haver obtingut un mínim de 2,5 punts en el sumatori de les tres proves d'avaluació.

o Segona convocatòria

L'avaluació de l'assignatura en segona convocatòria consisteix en:

- Una prova d'avaluació de caràcter teoricopràctic. La prova tindrà una puntuació màxima de 6,5 punts.
- El lliurament de tres activitats pràctiques de resolució de problemes similars a les dutes a terme durant el curs. Les tres activitats pràctiques es puntuaran amb un màxim de 2,25 punts.
- En el cas que durant el curs s'hagi fet el treball en grup, es conservarà la qualificació obtinguda en aquesta segona convocatòria. La puntuació màxima del treball serà d'1,25 punts.

La qualificació final de l'assignatura serà la suma de les puntuacions obtingudes en cada un dels apartats anteriors. L'assignatura se superarà amb una qualificació final igual o superior a 5. S'ha de tenir en compte que, per poder sumar les notes de les activitats pràctiques de resolució de problemes i del treball en grup, caldrà haver obtingut un mínim de 2,75 punts en la prova d'avaluació teoricopràctica.

Avaluació única

o Primera convocatòria

L'avaluació única de l'assignatura consisteix en:

- Una prova d'avaluació de caràcter teoricopràctic que es farà al final del semestre. La prova tindrà una puntuació màxima de 6,5 punts.
- El lliurament de tres activitats pràctiques de resolució de problemes. Aquestes activitats pràctiques es puntuaran amb un màxim de 2,25 punts.
- L'elaboració d'un treball. La puntuació màxima del treball serà d'1,25 punts.

La qualificació final de l'assignatura serà la suma de les puntuacions obtingudes en cada un dels apartats anteriors. L'assignatura se superarà amb una qualificació final igual o superior a 5. S'ha de tenir en compte que, per poder sumar les notes de les activitats pràctiques de resolució de problemes i el treball, caldrà haver obtingut un mínim de 2,75 punts en la prova d'avaluació.

o Segona convocatòria

L'avaluació única de l'assignatura en la segona convocatòria consisteix en:

- Una prova d'avaluació de caràcter teoricopràctic que es farà al final del semestre. La prova tindrà una puntuació màxima de 6,5 punts.
- El lliurament de tres activitats pràctiques de resolució de problemes. Aquestes activitats pràctiques es puntuaran amb un màxim de 2,25 punts.
- L'elaboració d'un treball. La puntuació màxima del treball serà d'1,25 punts.

La qualificació final de l'assignatura serà la suma de les puntuacions obtingudes en cada un dels apartats anteriors. L'assignatura se superarà amb una qualificació final igual o superior a 5. S'ha de tenir en compte que, per poder sumar les notes de les activitats pràctiques de resolució de problemes i treball, caldrà haver obtingut un mínim de 2,75 punts en la prova d'avaluació.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Hafner, Arthur W. *Descriptive statistical techniques for librarians*. 2nd ed. Chicago: American Library Association, 1998. VII, 321 p. ISBN 0-8389-0692-3.

Hopkins, Kenneth D. *Estadística básica para las ciencias sociales y del comportamiento*. 3.ª ed. México: Prentice-Hall Hispanoamericana, cop. 1997. 406 p. ISBN 968-880-947-0.

Johnson, Robert; Kuby, Patricia. *Estadística elemental: lo esencial*. México: Thomson Paraninfo, 2004. XXVIII, 509, [44] p. ISBN 970-686-287-0.

Marín Fernández, J. (2008). *Estadística aplicada a las ciencias de la documentación* (3a ed.). Murcia: DM.

Moore, David S. *Estadística aplicada básica*. 2.ª ed. Barcelona: Antoni Bosch, 2005. 836 p. ISBN 84-95348-04-7.

Moya Anegón, Félix de; López Gijón, Javier; García Caro, Concepción. *Técnicas cuantitativas aplicadas a la bibliometría y documentación*. Madrid: Síntesis, 1996. 174 p. (Biblioteconomía y documentación;13). ISBN 84-7738-365-0.

PEÑA, D.; ROMO, J. (2003). *Introducción a la estadística para las ciencias sociales*. Madrid: MCGrawHill.

Sanz Casado, Elías. *Manual de estudios de usuarios*. Madrid: Fundación Sánchez Ruipérez: Pirámide, 1994. 279 p. (Biblioteca del libro; 62). ISBN 84-86168-93-7.

SPIEGEL, M. R. (1991). *Estadística* (2a ed). Madrid: McGraw-Hill.

VAUGHAN, L. (2008). *Statistical methods for the information professional: A practical, painless approach to understanding, using and interpreting statistics* (4a ed.). ASIST monograph series. Medford: Information Today.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

   UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Fonaments de Cognició Humana

Codi de l'assignatura: 360039

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: LLORENÇ ANDREU BARRACHINA

Departament: Dept. Psicologia Bàsica

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura	Hores totals 150
---	-------------------------

Activitats presencials	50
Treball tutelat/dirigit	50
Aprentatge autònom	50

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a coneixements

Conèixer la vinculació de la informació i la documentació amb les disciplines que integren la ciència cognitiva, especialment la intel·ligència artificial, com a instrument d'estudi i reproducció de processos de pensament.

Entendre els mecanismes bàsics de l'elaboració del coneixement a partir de la percepció, l'atenció, la memòria, la formació de conceptes, el raonament lògic i l'aprenentatge.

Distingir similituds i diferències entre la intel·ligència humana i la intel·ligència artificial.

Valorar la importància dels principis de cognició humana per analitzar l'ús de la informació.

Valorar la importància dels factors humans en els processos d'organització i de representació de la informació.

Valorar les implicacions de la recerca sobre cognició humana en el disseny d'interfícies.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. Informació i documentació i psicologia cognitiva

- 1.1. L'orientació als usuaris i la recerca cognitiva en informació i documentació
- 1.2. La ciència de la psicologia: objecte d'estudi, orígens i evolució
- 1.3. El marc interdisciplinari de l'estudi de la ment: filosofia, lingüística, psicologia, neurociències i intel·ligència artificial

2. Sensació i percepció

- 2.1. La conceptualització de la sensació i la percepció
- 2.2. La sensació: el funcionament dels sentits
- 2.3. La percepció visual i auditiva

3. Atenció

- 3.1. El concepte d'atenció
- 3.2. Els models teòrics sobre l'atenció
- 3.3. Els processos automàtics i els processos controlats
- 3.4. La corba d'atenció

4. Memòria

- 4.1. El concepte de memòria
- 4.2. L'enfocament estructural: memòria sensorial, memòria operativa i memòria a llarg termini
- 4.3. L'enfocament representacional: memòria processal i memòria declarativa

5. Pensament i llenguatge

- 5.1. La delimitació terminològica i els referents teòrics
- 5.2. Els raonaments deductiu i inductiu
- 5.3. La resolució de problemes
- 5.4. La categorització
- 5.5. L'adquisició del llenguatge
- 5.6. La comunicació humana
- 5.7. El procés cognitiu de la lectura i la comprensió

6. Aprenentatge

- 6.1. La delimitació terminològica
- 6.2. La percepció de covariàncies
- 6.3. L'aprenentatge associatiu: el condicionament
- 6.4. L'aprenentatge per observació

7. Intel·ligència

- 7.1. La concepció psicomètrica
- 7.2. La concepció cognitiva
- 7.3. La concepció emocional

8. Elements cognitius de la interacció entre la persona i l'ordinador

- 8.1. L'ordinador: interfícies i dispositius d'entrada i de control
- 8.2. L'experiència dels usuaris i el context de la interacció
- 8.3. El disseny centrat en els usuaris. Accessibilitat i usabilitat

Metodologia i organització general de l'assignatura
--

La metodologia aplicada, tant en les activitats presencials com en les de treball dirigit, s'orienta especialment a la competència de treball en equip. Els alumnes, organitzats en petits grups mixtos i heterogenis, treballen conjuntament, de manera coordinada, per resoldre tasques acadèmiques i aprofundir el propi aprenentatge.

Les classes s'organitzen de manera combinada, amb classes teòriques i activitats pràctiques (individuals i en grup), algunes de les quals es fan a l'aula d'informàtica. Aquestes activitats es complementen amb lectures bàsiques relacionades amb cada bloc temàtic i un treball grupal tutorat sobre aspectes de l'experiència dels usuaris i dels professionals en diverses situacions i

escenaris. Aquest treball s'exposa oralment a classe.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

L'avaluació continuada consisteix en tres elements: un treball en grup (40 %) i l'exposició oral corresponent (10 %); la participació en les activitats pràctiques presencials (20 %), i una prova final escrita (30 %). Per superar l'assignatura cal haver completat el 80 % de les activitats presencials, i s'ha d'aprovar el treball en grup i la prova final amb una nota igual o superior a 5.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en tres elements: un treball de resum de lectures obligatòries (25 %), un treball pràctic (25 %) i un examen teoricopràctic (50 %). La competència de treball en equip en l'assignatura fa especialment desaconsellable optar per l'avaluació única. El plantejament dels elements d'avaluació inclou l'avaluació d'aquesta competència.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Davies, Claire. *Finding and knowing: psychology, information and computers*. London: Routledge, 2005. XI, 327 p. ISBN 0-85142-454-6

Gardner, Howard. *La nueva ciencia de la mente: historia de la revolución cognitiva*. Barcelona: Paidós, 2000. 449 p. ISBN 84-493-0813-5

Granollers i Saltiveri, Toni; Lorés Vidal, Jesús; Cañas Delgado, Juan José. *Interfícies multimèdia*. Barcelona: UOC, 2005. ISBN 8497880579

Fernández Castro, Jordi; Pintanel Bassets, Mònica; Chamarro Lusa, Ander. *Manual de psicologia del pensament*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, 2005. 127 p. ISBN 84-490-2390-4

Human-Computer Interaction. Edited by Alan Dix, Janet Finlay, Gregory D. Abowd, Russell Beale. 3rd ed. Harlow: Pearson Education, 2004. XII, 834 p. ISBN 0130-461091

Introducción a los procesos cognitivos. P. Banyard et al. Barcelona: Ariel, 1995. 398 p. ISBN 8434408635

The MIT encyclopedia of the cognitive sciences. Edited by Robert A. Wilson and Frank C. Keil. Cambridge: MIT Press, 1999. CXXXII, 964 p. ISBN 026273124X

Processos psicològics bàsics. Humbert Boada Calbet, coordinador. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya, 2001. ISBN 8495411377

Psicología básica: introducción al estudio de la conducta humana. Aníbal Puente Ferreras, coordinador. Madrid: Pirámide, 1995. 585 p. ISBN 8436808754

Santamaría, Carlos. *Historia de la psicología: el nacimiento de una ciencia*. 3a ed. Barcelona: Ariel, 2004. 202 p. ISBN 84-344-0890-2

Santiago de Torres, Julio; Tornay Mejías, Francisco.; Gómez Milán, Emilio. *Procesos psicológicos básicos*. Madrid : McGraw-Hill/Interamericana de España, 1999. XIII, 237 p. ISBN 8448121457

Myers, D.G. *Psicología*. 7a edición. Buenos Aires: Editorial Médica Panamericana, 2006, 741 p. ISBN 84-790-3917-5

HCI models, theories, and frameworks: towards a multidisciplinary science. Ed. by John M. Carroll. Amsterdam: Morgan, Kaufmann Pub., 2003. XVI, 551 p. ISBN 1-55860-808-7

Pàgina web

W3C. Web Accessibility initiative (WAI). WAI resources on introducing web accessibility. [Consulta: 4 de maig de 2009] <http://www.w3.org/WAI/gettingstarted/Overview.html>

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

   UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Informació i Societat

Codi de l'assignatura: 360040

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: ANA VILLARROYA PLANAS

Departament: Dept. Economia Política i Hisenda Pública

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura	Hores totals 150
--	------------------

Activitats presencials 50

Treball tutelat/dirigit 50

Aprenentatge autònom 50

Recomanacions

Es recomana haver superat Història Social del Coneixement.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a coneixements

Conèixer el context polític, econòmic, tecnològic i social en què se situen els elements

que integren els serveis d'informació i de documentació: equipaments – objectes (documents de tot tipus) – usuaris.

Analitzar l'impacte que les tecnologies de la informació i la comunicació tenen en els sistemes de producció, distribució i consum de les indústries de continguts culturals.

Analitzar el paper del sector públic en el desenvolupament de la societat de la informació i de les indústries de continguts culturals.

Conèixer i familiaritzar-se amb l'estructura i els components dels plans estratègics, projectes i informes de situació relacionats amb l'impacte de les tecnologies de la informació i la comunicació a Catalunya, Espanya o la resta del món.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. Marc polític, econòmic, tecnològic i social

- 1.1. Organització política
- 1.2. Sistema econòmic
- 1.3. Context tecnològic (operadors de telecomunicacions, indústria informàtica i Internet)
- 1.4. Model de societat

2. Societat de la informació

- 2.1. Concepte i abast del terme
- 2.2. Indicadors de la societat de la informació
- 2.3. Context tecnològic
- 2.4. Aspectes culturals
- 2.5. Aspectes socials
- 2.6. Polítiques de suport

3. Indústries culturals

- 3.1. Caracterització general: concentració empresarial, globalització, interessos multimèdia, impacte de les noves tecnologies
- 3.2. La indústria editorial

3.3. El sector audiovisual

3.4. La indústria musical

3.5. Els mitjans de comunicació

3.6. El sector públic i les indústries culturals

Metodologia i organització general de l'assignatura

Cada tema és introduït pel professor a partir d'una exposició teòrica i l'aportació de proves empíriques d'actualitat centrades en la realitat catalana, espanyola o europea.

Per la seva banda, els alumnes han de preparar individualment unes lectures obligatòries (se'n proposen tres), que es debaten públicament a l'aula. A fi de facilitar el debat i l'argumentació, es formen grups reduïts a classe per discutir les preguntes formulades pel professor. Posteriorment, cadascun d'aquests grups presenta a la resta de companys les conclusions del treball en equip.

La setmana següent al treball en grup i al debat públic de la lectura, cada alumne prepara individualment un comentari escrit (d'un mínim de vuit-centes paraules), amb les aportacions pròpies i la síntesi del debat. Amb aquesta metodologia es pretén afavorir la lectura prèvia, la discussió col·lectiva dels textos, la presentació oral de les idees clau i la reflexió final individual amb l'objectiu d'enriquir la comprensió de cada tema.

Els alumnes han de preparar també un informe breu sobre un aspecte de la societat de la informació a Catalunya, Espanya o Europa a partir de les estadístiques que proporcionen l'Institut Nacional d'Estadística o altres fonts estadístiques públiques. El treball es pot fer en grup (entre tres i quatre persones) i ha de tenir una extensió aproximada de cinc pàgines.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

S'avalua la participació, la implicació, la qualitat del treball desenvolupat i l'assoliment dels objectius de l'assignatura. La qualificació final es fa sobre la base d'avaluar:

- La participació activa en les sessions presencials (10 % de la nota final).
- La presentació de tres comentaris de text corresponents a les lectures (5 % cadascun; 15 % de la nota final en total).
- Una prova escrita al final del segon bloc (25 % de la nota final).
- Una prova escrita al final del tercer bloc (25 % de la nota final).
- L'elaboració d'un treball (pot ser en equip) sobre algun aspecte de la societat de la informació (25 % de la nota final).

Per superar l'assignatura cal obtenir, com a mínim, un quatre en les dues proves escrites. En cas de no lliurar algun dels elements de l'avaluació, la puntuació per a aquest element serà de zero.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en una prova escrita comprensiva de tota la matèria (60 % de la nota final), en el lliurament dels comentaris de text corresponents a les tres lectures (15 % de la nota final) i l'elaboració d'un informe breu sobre un aspecte de la societat de la informació a Catalunya, Espanya o Europa a partir de les estadístiques que proporcionen l'Institut Nacional d'Estadística o altres fonts estadístiques públiques (25 % de la nota final).

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Baró, Ezequiel; Cubeles, Xavier. *El futur desenvolupament de les indústries de continguts d'informació de la ciutat de Barcelona*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, D.L. 2000. 192 p. ISBN 84-7609-778-6.

Bustamante, Enrique (coord.). *Comunicación y cultura en la era digital: industrias, mercados y diversidad en España*. Barcelona: Gedisa, 2002. 382 p. ISBN 84-7432-985-X.

Bustamante, Enrique (coord.). *Hacia un nuevo sistema mundial de comunicación: industrias culturales en la era digital*. Barcelona: Gedisa, 2003. 379 p. (Multimedia; 25) ISBN 84-7432-966-3.

Caridad Sebastián, Mercedes; Nogales Flores, J. Tomás (coords.). *La información en la posmodernidad: la sociedad del conocimiento en España e Iberoamérica*. Madrid: Editorial Universitaria Ramón Areces: Universidad Carlos III, 2004. xx, 336 p. ISBN 84-8004-643-0.

Castells, Manuel. *L'era de la informació: economia, societat i cultura*. Barcelona: UOC, 2003. 3 vol. ISBN 84-8429-300-9.

Écija Bernal, Hugo (dir.); Sánchez-Bleda García, Pilar (coord.). *Hacia una nueva política audiovisual: modelos de televisión, regulación de contenidos y consejos audiovisuales en España, Europa y EEUU*. Madrid: Écija & Asociados Abogados, 2005. 521 p. ISBN 84-609-4136-1.

Gil, Manuel; Jiménez, Francisco Javier. *El nuevo paradigma del sector del libro*. Madrid: Trama, 2008. 168 p. (Tipos móviles; 1). ISBN 978-84-89239-91-3

Rifkin, Jeremy. *La era del acceso: la revolución de la nueva economía*. Barcelona: Paidós

Ibérica, 2000. 366 p. (Paidós estado y sociedad; 83). ISBN 84-493-0941-7.

La sociedad de la información en España 2008 [en línia]. [Madrid]: Telefónica, 2008. 473 p. ISBN 978-84-0808-534-8. <http://e-libros.fundacion.telefonica.com/sie08/aplicacion_sie.html>. [Consulta: 19 febrer 2009].

Dans, Enrique. *Todo va a cambiar: tecnología y evolución: adaptarse o desaparecer*. Barcelona: Deusto, 2010.

Article

Bonet i Agustí, Lluís. "Les indústries culturals [en línia]: reptes i oportunitats". *Trípodos*, n.º 14 (2003), p. 59-69. <http://www.tripodos.com/pdf/14M_6bonet.pdf>. [Consulta: 19 febrer 2009].

Miguel, Juan Carlos. "Industrias culturales, gratuidad y precios en Internet" [en línia], *Zer*, n.º 9 (2000), p. 115-150. <<http://www.ehu.es/zer/zer9/9demiguel.html>>. [Consulta: 19 febrer 2009].

Text electrònic

Bonet, Lluís. (dir.). *Llibre blanc de les indústries culturals de Catalunya* [en línia]. Barcelona: Institut Català de les Indústries Culturals: Generalitat de Catalunya, 2003. [Consulta: 19 febrer 2009].

Jordana, Jacint; Sancho, David; Fernández, Xavier [et al.]. *Planificant la societat de la informació: una anàlisi de les iniciatives impulsades per les administracions públiques a Espanya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, 2003. 129, 129 p. (Quaderns de la societat de la informació). Disponible també en línia: <http://www10.gencat.net/dursi/pdf/si/documents/quaderns/Q6-Planificacio/Q06-Planificant_la_SI.pdf>. [Consulta: 19 febrer 2009].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

  UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Història Social del Coneixement

Codi de l'assignatura: 360041

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: MONICA BARO LLAMBIAS

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura	Hores totals 150
---	-------------------------

Activitats presencials	50
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a coneixements

Analitzar els factors tecnològics, socials i econòmics que han determinat les formes de creació, materialització i consum d'informació al llarg de la història.

Comprendre l'evolució històrica dels sistemes de producció del coneixement i dels mecanismes per accedir-hi.

Identificar les característiques materials i les funcions dels documents en relació amb la societat que els ha generat.

Blocs temàtics de l'assignatura**1. El coneixement i la societat**

- 1.1. La cultura oral, la cultura material i la cultura escrita
- 1.2. La creació i la transmissió del coneixement, i les relacions amb el context social, econòmic i polític
- 1.3. Les fonts per a la història de la transmissió del coneixement

2. L'escriptura i l'alfabetització en les societats

- 2.1. L'escriptura com a sistema de fixació del coneixement
- 2.2. L'aparició i evolució dels sistemes d'escriptura
- 2.3. Aprendre a llegir i a escriure al llarg de la història. Factors socials, culturals, econòmics i de gènere

3. Els documents en les societats al llarg de la història

- 3.1. El document com a registre del coneixement. Documents per comunicar, informar, explicar i entretenir
- 3.2. Anàlisi dels suports i de les formes documentals
- 3.3. Anàlisi dels sistemes gràfics: escriptura, text i imatge

4. La producció de documents en les societats

- 4.1. La producció de documents: sistemes tancats, oberts i de transició
- 4.2. Els agents de la producció librària: dels autors als llibreters
- 4.3. L'evolució històrica de la producció documental

5. La difusió i l'accés al document

- 5.1. Lectures i lectors. Hàbits i pràctiques de lectura
- 5.2. El control sobre la producció de documents. Legislació de control. Propaganda. Colonització cultural a través del document
- 5.3. La preservació i conservació dels documents al llarg de la història

6. Les institucions de creació i difusió del coneixement

- 6.1. Institucions d'ensenyament superior
- 6.2. Acadèmies i instituts de recerca

6.3. Entitats administratives i empresarials

6.4. Xarxes i espais no formals de creació i difusió del coneixement

7. L'organització del coneixement

7.1. Les biblioteques privades, públiques i institucionals

7.2. Els arxius particulars i institucionals

7.3. Les col·leccions d'objectes: gabinets i museus

7.4. Sistemes, tècniques i professionals per a l'organització del coneixement

Metodologia i organització general de l'assignatura

Les sessions teòriques combinen exposicions del professorat i projeccions d'imatges per il·lustrar els continguts. Es duen a terme sessions pràctiques per treballar els conceptes bàsics de l'assignatura; per conèixer i avaluar les fonts per a la història social del coneixement, i per exemplificar determinats procediments de producció de documents en les diverses societats. Alguns dels textos proposats com a lectura dirigida es treballen posteriorment a l'aula. S'utilitza el dossier imprès com a base per a la lectura i l'anàlisi dels textos i de les imatges que es treballen a classe i, també, el Campus Virtual per ampliar continguts, fer propostes de lectura d'articles i participar en debats sobre aspectes relatius a la matèria. Al llarg del curs es visiten, amb el professorat, diverses biblioteques de caràcter patrimonial on s'analitzen els documents que conserven.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

L'avaluació continuada es fa a partir de diverses qualificacions:

- Un exercici individual parcial (25 % de la nota final).
- La participació en els debats per mitjà del fòrum de l'assignatura (5 % de la nota final).
- Un treball individual de recerca a partir de fonts orals sobre hàbits lectors i lectures al nostre entorn (15 % de la nota final).
- Diverses activitats proposades a classe: anàlisi de llocs web, visionament de vídeos en anglès, lectures, comentaris, definicions (10 % de la nota final).
- Una ressenya sobre les visites a biblioteques patrimonials (5 % de la nota final).
- Un examen escrit (40 % de la nota final). L'examen inclou una pregunta per avaluar les lectures fetes per l'alumnat durant el curs.

Per aprovar l'assignatura cal igualar o superar la qualificació de 5, i només es fa la mitjana de les notes en cas que la suma de les avaluacions obtingudes iguali o superi el 4 de mitjana i la

nota de l'examen també sigui igual o superior a 4. A les activitats d'avaluació no completades se'ls assigna un valor de 0 a efectes de mitjana.

Avaluació única

L'avaluació única es fa a partir de diverses qualificacions:

- La lectura i el comentari de dos articles de la bibliografia específica (20 % de la nota final).
- Un treball individual de recerca a partir de fonts orals sobre hàbits lectors i lectures al nostre entorn (10 % de la nota final).
- Un examen escrit (70 % de la nota final). L'examen inclou una pregunta per avaluar les competències sobre anàlisi de fonts treballades a classe.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Barbier, Frédéric. *Historia del libro*. Madrid: Alianza, 2005. 397 p. ISBN 84-206-7755-8.

Burke, Peter. *Historia social del conocimiento: de Gutenberg a Diderot*. Barcelona: Paidós, 2002. 321 p. ISBN 84-493-1220-5.

Castillo Gómez, Antonio. *Historia de la cultura escrita: del próximo Oriente antiguo a la sociedad informatizada*. Gijón: Trea, 2002. 460 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 58). ISBN 84-97040-08-2.

Eisenstein, Elizabeth L. *La revolución de la imprenta en la edad moderna europea*. Madrid: Akal, cop. 1994. 280 p. (Akal universitaria; 162). ISBN 84-460-0280-9.

Finkelstein, David; McCleery, Alistair. *An introduction to book history*. London; New York: Routledge, 2005. 160 p. ISBN 978-0-415-31443-5.

Historia de la edición y la lectura en España: 1475-1914. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2003. 864 p. ISBN 84-86384-40-1.

Historia de la lectura en el mundo occidental. Dir., Guglielmo Cavallo y Roger Chartier. Madrid: Taurus, cop. 1998. 585 p. (Pensamiento). ISBN 84-306-0028-0.

Lerner, Frederick Andrew. *The story of libraries: from the invention of writing to the computer age*. New York: Continuum, 1999. 245 p. ISBN 0-8264-1114-2.

Llanas, Manuel. *Sis segles d'edició a Catalunya: una síntesi històrica*. Lleida: Pagès; Vic: Eumo, 2007. 230 p. ISBN 978-84-9779-540-1.

McLuhan, Marshall. *La Galàxia Gutenberg: la formació de l'Home Tipogràfic*. Trad., Francesc Parcerisas. Barcelona: Edicions 62, 1973. 323 p. (Llibres a l'abast; 110). ISBN 84-297-0909-6.

McNeely, Ed; McNeely, Ian F. *Reinventing knowledge: from Alexandria to the Internet*. New York [etc.]: W. W. Norton, cop. 2008. XXII, 318 p. ISBN 978-0-393-06506-0.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA 	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura**Nom de l'assignatura:** Fonaments de Tecnologia**Codi de l'assignatura:** 360042**Curs acadèmic:** 2010-2011**Coordinació:** INMACULADA RODRIGUEZ SANTIAGO**Departament:** Dept. Matemàtica Aplicada i Anàlisi**Crèdits:** 6**Hores estimades de dedicació a l'assignatura****Hores totals 150**

Activitats presencials	45
Treball tutelat/dirigit	55
Aprenentatge autònom	50

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura**Referits a coneixements**

Conèixer les característiques i funcionalitats dels diferents elements que componen un ordinador.

Conèixer com s'emmagatzema i es representa la informació en un ordinador.

Seleccionar els dispositius i suports d'emmagatzematge adients per a un servei d'informació.

Comprendre el paper del sistema operatiu com a conjunt de programes essencials per al funcionament d'un ordinador.

Comprendre la documentació tècnica relativa als equipaments i a les aplicacions informàtiques.

Conèixer els elements que componen una xarxa d'ordinadors, i comprendre'n el funcionament.

Conèixer els conceptes bàsics de seguretat d'un sistema informàtic.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. Tecnologia i tractament de la informació

- 1.1. La informàtica com a ciència i l'ordinador com a instrument
- 1.2. La informació digital: conceptes bàsics, sistemes de representació, fitxers i formats

2. Elements i funcionament dels ordinadors

- 2.1. Arquitectura i components
- 2.2. Elements físics per l'emmagatzematge de la informació: dispositius i suports
- 2.3. Elements lògics: el programari (cicle de vida, programari general i específic, llicències)

3. Xarxes d'ordinadors

- 3.1. Concepte, elements i tipologia de les xarxes
- 3.2. Internet vs. World Wide Web
- 3.3. Protocols de xarxa

4. Seguretat informàtica

- 4.1. Seguretat física i lògica
- 4.2. Serveis bàsics: confidencialitat, integritat i disponibilitat de les dades
- 4.3. Amenaces i debilitats

Metodologia i organització general de l'assignatura

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge de l'assignatura consisteix en classes magistrals a l'aula de teoria per introduir conceptes i per plantejar i resoldre exercicis bàsics. Durant les classes magistrals, es fomenta la participació de l'alumnat. Durant el seminari, es fomenten les discussions i les reflexions relacionades amb les lectures de documents escrits en llengua anglesa sobre els temes tractats a classe. Els continguts teòrics es reforcen amb pràctiques a l'aula d'informàtica, on es treballa en grup per resoldre problemes més complexos, com ara estudis de casos.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

L'avaluació continuada es calcula amb les notes obtingudes en tres proves teòriques de caràcter obligatori que es fan al llarg del curs (20 % + 25 % + 25 %, percentatges assignats a la prova 1, 2 i 3, respectivament) i la nota final de pràctiques, que s'obté a partir de les pràctiques lliurades al llarg del curs i d'una prova final sobre el contingut d'aquestes pràctiques (30 %). És una condició indispensable per calcular la nota final obtenir una nota més gran o igual a 3,5 tant en la mitja de les tres proves teòriques com en les pràctiques.

Avaluació única

L'avaluació única es calcula a partir de les notes obtingudes en una prova teòrica (70 %) i una prova pràctica (30 %). Per calcular la qualificació final, és indispensable obtenir una nota més gran o igual a 3,5 tant en la part teòrica com en la part pràctica.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

G. Beekman. *Introducción a la informática* 6ª ed., traducción: José Manuel Díaz Martín. Madrid, Pearson educación, 2005. ISBN 0-13-143567-1

J. Herrerias. *El Pc: Hardware y Componentes* (Ed. 2008). Anaya Multimedia. ISBN 8-44-152374-6

A. Prieto. *Conceptos de informática* (Ed. 2005). Mc Graw Hill. ISBN-978-84-481-9857-2.

D. Reed. *Balanced introduction to computer science*. Prentice Hall (2008). ISBN-013-60-1722-3

Comas Bach, Joan. *Instalación y mantenimiento de equipos y sistemas informáticos*. Barcelona: Altamar, cop. 2005. 255 p. ISBN 84-96334-07-4.

Carretero , Jesus. *Sistemas operativos: una visión aplicada*. 2ª Ed.Mcgraw-Hill, 2007. ISBN 8-44-815643-9

J.F. Kurose, K.W. Ross. *Computer Networking: a top-down approach*. Addison-Wesley, 2005. ISBN-0-32-149770-8

J. Garcia, M.A Miguel. *Implantación y mantenimiento de aplicaciones ofimáticas y corporativas*. Altamar, 2005. ISBN 978-84-96334-05-2

A. Ramos, M.J. Ramos. *Operaciones con bases de datos ofimáticas y corporativas*. Paraninfo, 2007, ISBN 84-9732-552-4

Blanco, Jaime. Open Office.Org 2: Guia Rapida. *El software Libre a su alcance*. Infor Book's Ediciones. ISBN 8-49-609762-5

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

   UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Informació i Formats Digitals

Codi de l'assignatura: 360043

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: JORGE FRANGANILLO FERNANDEZ

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura	Hores totals 150
---	-------------------------

Activitats presencials 44

Treball tutelat/dirigit 56

Aprenentatge autònom 50

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Fonaments de Tecnologia.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura
Referits a coneixements

Distingir els formats de fitxers i d'edició digital, i convertir diferents formats.

Utilitzar les tècniques informàtiques bàsiques de disseny i producció de documents digitals.

Realitzar el marcatge de documents amb XML.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. Formats digitals: matèria primera de la unitat d'informació i de les eines de descripció

1.1. Documents, fitxers, formats i aplicacions

1.2. Metadades

2. Conceptes bàsics de fitxers i de sistemes de fitxers

2.1. Característiques bàsiques: pes, extensió, aplicacions associades

2.2. Compresió

3. Reconeixement i conversió de formats

3.1. Text

3.2. Dades

3.3. Imatge

3.4. Àudio

3.5. Vídeo

4. Introducció a l'estructuració i a la transformació d'informació amb XML

4.1. Estructura: elements, atributs, espais de noms. Validació

4.2. Navegació i recuperació d'informació en un document XML

4.3. Transformacions

4.4. Aplicacions XML estàndard: XHTML, RDF, DocBook, DITA, OASIS

Metodologia i organització general de l'assignatura

El vessant teòric dels continguts de l'assignatura l'introdueix el professorat. Una part d'aquests continguts després l'ha de treballar l'estudiant individualment de manera pràctica,

mitjançant exercicis presencials al laboratori d'informàtica, o bé de manera dirigida. Les pràctiques a l'aula d'informàtica formen part de l'avaluació continuada. També es fan exercicis teòrics i es resolen problemes a l'aula de teoria. Atesos els continguts de l'assignatura, el coneixement de la llengua anglesa és necessari per a la lectura de manuals i guies d'ús de programes informàtics. Al llarg de l'assignatura es treballen casos, reals o ficticis, que serveixen per contextualitzar, en l'entorn dels sistemes d'informació, les necessitats de producció i transformació de la informació en diferents formats.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

Participació a classe i en debats virtuals (10 % de la nota); pràctiques en grup a l'aula d'ordinadors (35 % de la nota); estudis de casos en grup i individuals (30 % de la nota); examen de tipus test per avaluar coneixements terminològics i conceptuals (25 % de la nota). Cal aprovar per separat les pràctiques, els casos i l'examen de tipus test.

Avaluació única

Avaluació pràctica individual de reconeixement de formats, de validació d'XML, de creació de fulls d'estil XSL o de conversió de formats no XML, avaluable en una pràctica a l'aula d'informàtica (30 % de la nota). Avaluació teòrica de tipus test sobre terminologia i conceptes (35 % de la nota) i de desenvolupament d'un cas cas sobre la tria d'un format, una DTD o una estratègia de formats adients per a una situació i un servei d'informació donats (35 % de la nota), ambdues avaluable en un examen escrit. Cal aprovar per separat les pràctiques, els casos i l'examen de tipus test.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Alberich, Jordi; Corral, Albert; Gómez, David. *Producción y tratamiento de gráficos por ordenador I*. 2a ed. Barcelona: UOC, 2004 2a ed. 1 vol. ISBN 8497072847

Bas, Pablo. *Audio digital*. Buenos Aires: MP, 2005. 330 p. ISBN 9789875263017

Bonet, Xavier; Tarrés, Francesc. *Sistemas de vídeo y tratamiento de la imagen*. Barcelona: UOC, 2004. 2a ed. ISBN: 8497073703

Eíto Brun, Ricardo. *Lenguajes de marcas para la gestión de recursos digitales: aproximación técnica, especificaciones y referencia*. Gijón: Trea, 2008. 470 p. ISBN 9788497043472

Méndez Rodríguez, Eva. *Metadatos y recuperación de información: estándares, problemas y aplicabilidad en bibliotecas digitales*. Gijón: Trea, 2002. 429 p. ISBN 84-9704-055-4

Capítol

Witten, Ian H., David Bainbridge i David M. Nichols. "Chapter 4: Textual documents"; "Chapter 5: Multimedia: More raw material"; "Chapter 6: Metadata: elements of organization". En: *How to build a digital library*. Amsterdam: Morgan Kaufmann, 2010. 629 p. ISBN 0-12-374857-7

Pàgina web

JISC Digital Media. <http://www.jiscdigitalmedia.ac.uk>

W3CSchools tutorials. <http://www.w3schools.com/default.asp>

Text electrònic

Lease Morgan, Eric. "Getting started with XML: a manual and workshop" 2004.
<http://infomotions.com/musings/getting-started/> [Consulta: 10/5/2009]

Library of Congress. "Sustainability of digital formats. Planning for Library of Congress collections" <http://www.digitalpreservation.gov/formats> [Consulta: 10/5/2009]

Noerr, Peter. "The digital library toolkit [recurs electrònic]". Santa Clara [Califòrnia]: Sun Microsystems, 20003. 3a ed. <http://www.bib.ub.edu/fileadmin/intra/ebooks/toolkit3.pdf> [Consulta: 10/5/2009]

The National Archives. "The technical registry: Pronom"
<http://www.nationalarchives.gov.uk/pronom/> [Consulta: 10/5/2009]

Universitat Jaume I. Centre d'Educació i Noves Tecnologies. "Taller sobre multimèdia bàsic"
http://cent.uji.es/wiki/tallers:multimedia_basic [Consulta: 10/5/2009]

Gartner, Richard. *Metadata for digital libraries: state of the art and future directions*. Bristol: JISC, 2008. http://www.jisc.ac.uk/media/documents/techwatch/tsw_0801pdf.pdf

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

  UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Introducció als Sistemes d'Informació i Documentació

Codi de l'assignatura: 360044

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: ANNA MARIA RUBIO RODON

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 12

Hores estimades de dedicació a l'assignatura	Hores totals 300
--	------------------

Activitats presencials	100
Treball tutelat/dirigit	100
Aprenentatge autònom	100

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a coneixements

Conèixer l'abast i l'evolució de les ciències de la informació.

Conèixer els sistemes d'informació i de documentació d'àmbit nacional i internacional.

Conèixer el marc legal i normatiu que regula els sistemes d'informació.

Conèixer les funcions i els serveis de les diverses unitats d'informació.

Comprendre les funcions dels professionals de la informació i la documentació.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. Les ciències de la informació

- 1.1. Evolució històrica
- 1.2. Marc conceptual i abast
- 1.3. Relació amb altres disciplines
- 1.4. Recursos bàsics d'informació especialitzada en informació i documentació

2. Els sistemes d'informació i de documentació

- 2.1. Definició i tipologies: arxius, biblioteques, centres de documentació i altres sistemes d'informació
- 2.2. Marc legal i normatiu: directrius i legislació específica
- 2.3. Estructura dels sistemes d'informació i organització en el territori: el sistema d'arxius i el sistema bibliotecari

3. Les unitats d'informació

- 3.1. Missió i funcions
- 3.2. Usuaris i serveis: tipologia d'usuaris, serveis tècnics i serveis als usuaris
- 3.3. Fons i col·leccions: tipologia, organització i instruments de control i recuperació
- 3.4. Edificis i infraestructures: espais, mobiliari i equipament

4. La professió i els professionals

- 4.1. Perfils i funcions dels professionals: les competències professionals.
Història de la professió. Formació inicial i formació continuada
- 4.2. Concepte i funcions de la deontologia professional en la gestió, l'ús i la difusió de la informació: els codis deontològics
- 4.3. Associacions, col·legis professionals i organismes de cooperació internacionals, estatals i autonòmics

Metodologia i organització general de l'assignatura

Les sessions teòriques es combinen amb sessions pràctiques dedicades a la resolució d'exercicis i a l'observació i l'anàlisi en línia de diverses unitats d'informació. Al llarg del curs es preveuen sessions dedicades a la presentació, per part de professionals, d'experiències i de realitats concretes i visites a diverses unitats d'informació. Les visites es fan en grup amb el professorat. Les xerrades de professionals i les visites tenen lloc els dimecres.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

L'avaluació continuada consisteix en tres pràctiques individuals (30 % de la qualificació final), un treball en equip (25 %) —que requereix una tutoria amb el professor, com a mínim— i dues proves escrites presencials, una de les quals es fa al final del primer semestre i l'altra, al final del segon (20 % i 25 %, respectivament). Per superar l'assignatura, és imprescindible haver fet, com a mínim, el treball i les dues proves escrites. Pel que fa a les proves escrites, per aprovar cal obtenir, com a mínim, una qualificació de cinc. Si l'estudiant no arriba a aquesta qualificació en la primera prova, té la possibilitat de repetir-la juntament amb la segona a final de curs.

Durant el curs, i sempre en les sessions de dimecres, es visiten quatre unitats d'informació i tres professionals presenten a l'aula la seva experiència. Per superar l'assignatura és obligatori assistir, com a mínim, a tres de les visites i a dues de les xerrades.

Avaluació única

L'avaluació única consisteix en un treball individual o en equip (25 %) —que requereix una tutoria amb el professor, com a mínim— i una prova escrita final (75 %). Per superar l'assignatura, la realització d'aquestes activitats és obligatòria i, pel que fa a la prova escrita, cal obtenir, com a mínim, una qualificació de cinc. Durant el curs, i sempre en les sessions de dimecres, es visiten quatre unitats d'informació i tres professionals presenten a l'aula la seva experiència. És obligatori assistir, com a mínim, a tres de les visites i a dues de les xerrades.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Alberch, Ramon. *Els arxius: entre la memòria històrica i la societat del coneixement*. Barcelona: Pòrtic, 2002. 199 p. ISBN 84-8429-876-0.

McLuhan, Marshall. *La Galàxia Gutenberg: la formació de l'Home Tipogràfic*. Trad., Francesc Parcerisas. Barcelona: Edicions 62, 1973. 323 p. (Llibres a l'abast; 110).

ISBN 84-297-0909-6..

Cerdá Díaz, Julio. *Los archivos municipales en la España contemporánea*. Gijón: Trea, 1997. 436 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 13). ISBN 84-89427-79-8.

Cruz Mundet, José Ramón. *Manual de archivística*. 5.ª ed., corr. y act. Madrid [etc.]: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2003. 413 p. ISBN 84-89384-31-2.

Diccionario de terminología archivística. 2.ª ed. Madrid: Subdirección General de Archivos Estatales, 1995. 62 p. (Normas técnicas de la Subdirección General de los Archivos Estatales; 1). ISBN 84-8181-066-5.

Dictionary of archival terminology= Dictionnaire de terminologie archivistique: English and French with equivalents in Dutch, Italian, Russian and Spanish. Ed. by Peter Walne. München [etc.]: Saur, 1988. 212 p. ISBN 3-598-20279-2.

Fuentes, Juan José. *Las bibliotecas nacionales: un estado de la cuestión*. Gijón: Trea, 2003. 590 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 79). ISBN 84-9704-066-X.

García Ejarque, Luis. *Historia de la lectura pública en España*. Gijón: Trea, 2000. XVI, 533 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 134). ISBN 84-9704-203-4.

García Martínez, Ana Teresa. *Sistemas bibliotecarios: análisis conceptual y estructural*. Gijón: Trea, 2006. 195 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 48). ISBN 84-9704-015-5.

González Pedraza, José Andrés. *Los archivos de empresas: qué son y cómo se tratan*. Gijón: Trea, 2009. 141 p. (Archivos siglo XXI). ISBN 978-84-9704-437-0.

Lester, June; Koehler, Wallace C. *Fundamentals of information studies: understanding information and its environment*. 2nd ed. New York: Neal-Schuman, cop. 2007. 444 p. ISBN 978-1-5557-0594-7.

Mañà Terré, Teresa. *Les biblioteques populars de la Mancomunitat de Catalunya (1915-1925)*. Lleida: Pagès editors; Barcelona: Diputació de Barcelona, 2007. 316 p. ISBN 978-84-9779-519-7.

Martínez de Sousa, José. *Diccionario de bibliología y ciencias afines: terminología relativa a archivística, artes e industrias gráficas, bibliofilia, bibliografía, bibliología, bibliotecología, biblioteconomía, codicología, comunicación, diplomática, diseño, documentalología, ecdótica, edición, epigrafía, hermenéutica, incunabulística, informática, lexicografía, paleografía, papirología, periodismo, tipografía*. 3.ª ed. correg. y notabl. aum. Gijón: Trea, 2004. 1048 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 100). ISBN 84-9704-082-1.

Núñez Fernández, Eduardo. *Organización y gestión de archivos*. Gijón: Trea, 1999. 660 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 28). ISBN 84-95178-37-0.

Orera Orera, Luisa (ed.). *Manual de biblioteconomía*. Madrid: Síntesis, D.L. 1996 (reimpr., 2002). 509 p. (Biblioteconomía y documentación; 12). ISBN 84-7738-363-4.

Pinto Molina, María. *Biblioteca universitaria, CRAI y alfabetización informacional*. Gijón: Trea, 2008. 245 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 179). ISBN 978-84-9704-343-4.

Rodríguez Bravo, Blanca. *El documento: entre la tradición y la renovación*. Gijón: Trea, 2002. 281 p. ISBN 84-9704-052-X.

Scammell, Alison (ed.). *Handbook of special librarianship and information work*. 7th ed. London: Aslib, 1997. XVIII, 478 p. ISBN 0-85142-398-1.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

   UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Recuperació d'Informació

Codi de l'assignatura: 360045

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: M. MONTSERRAT SEBASTIA SALAT

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura

Hores totals 150

Activitats presencials	42
Treball tutelat/dirigit	58
Aprenentatge autònom	50

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a coneixements

Conèixer els principis d'organització de la informació, el funcionament bàsic dels sistemes de recuperació i les mesures d'avaluació de la recuperació.

Diferenciar les característiques dels models de sistemes de recuperació de la informació.

Conèixer les principals fonts d'informació secundàries i identificar-ne els elements clau per seleccionar-les.

Distingir els diferents tipus d'adequació i valorar la rellevància dels resultats obtinguts en una cerca.

Conèixer els paràmetres aplicats en l'avaluació dels sistemes de recuperació de la informació.

Referits a habilitats, destreses

Cercar informació per a usuaris externs o dins un equip de gestió de projectes.

Elaborar informes per a la comunicació dels resultats rellevants d'acord amb les característiques d'una demanda.

Orientar els usuaris per obtenir el rendiment òptim en l'ús i explotació de recursos d'informació.

Seleccionar els entorns de cerca més adients per a un problema d'informació.

Preparar una estratègia de cerca adient al problema d'informació i a les característiques de l'entorn de cerca seleccionat.

Modificar l'estratègia de cerca a partir de l'avaluació dels resultats obtinguts.

Utilitzar amb eficàcia les tàctiques d'exploració i les tàctiques de cerca en llenguatge lliure i vocabularis controlats.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. Usuaris i comportament de la informació

- 1.1. Tipologia d'usuaris i models d'ús de la informació
- 1.2. Les necessitats d'informació
- 1.3. Tipologia de cerques segons la situació i les expectatives dels usuaris
- 1.4. La satisfacció dels usuaris (conceptes de rellevància i pertinència)
- 1.5. El paper dels intermediaris (localització dels documents, resposta, servei

d'alertes, diàleg amb els usuaris, anàlisi de la demanda)

2. Entorns de cerca i recursos d'informació

- 2.1. Característiques de la informació (textual, numèrica, multimèdia i d'objectes)
- 2.2. Web semàntic i web social. Motors de cerca
- 2.3. Bases de dades bibliogràfiques, de citacions i de text complet, biblioteques digitals
- 2.4. Catàlegs de biblioteques i d'arxius
- 2.5. Criteris de selecció

3. Organització de la informació i sistemes de recuperació

- 3.1. Estructura de la informació (camps i fitxers)
- 3.2. Indexació (automàtica, intel·ligent)
- 3.3. Metadades i control del vocabulari
- 3.4. Models de sistemes de recuperació d'informació
- 3.5. Interfícies i formats de visualització

4. Mètodes i estratègies de cerca

- 4.1. Exploració, navegació i interrogació
- 4.2. Preparació de l'estratègia de cerca
- 4.3. Interacció a partir de la visualització dels resultats
- 4.4. Avaluació i presentació dels resultats

Metodologia i organització general de l'assignatura

Cada bloc temàtic és introduït pel professorat a partir d'una exposició teòrica i l'aportació de problemes i supòsits teoricopràctics centrats en la recuperació de la informació des de totes les dimensions possibles: usuaris, sistema, organització, indexació, tecnologies i cerques.

El gruix de les estratègies didàctiques en aquesta assignatura recau en les pràctiques a l'aula d'informàtica. Per a cada mòdul docent el professorat proposa els exercicis pràctics que cada estudiant, individualment o en grup, desenvolupa a partir dels principals eixos conceptuals, d'aplicació de processos i experimentals exposats en els continguts teòrics. Amb aquesta metodologia es pretén garantir la comprensió de l'abast de la recuperació de la informació i dels sistemes.

Per la seva banda, els estudiants han de desenvolupar individualment unes lectures obligatòries (se'n proposa una per a cada bloc temàtic), que es debaten públicament a l'aula. Per facilitar l'argumentació en el debat, es formen petits grups a classe en els quals es discuteixen les preguntes formulades pel professorat en format de plafó, aprofitant el fòrum del campus virtual. Posteriorment, cadascun d'aquests grups presenta a la resta de companys les conclusions del seu treball en equip i penja al fòrum corresponent les conclusions. Amb aquesta metodologia es pretén afavorir la lectura prèvia, la discussió col·lectiva dels textos, com també una reflexió final individual i col·lectiva amb l'objectiu d'adquirir cultura informacional sobre cada tema.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

- Lliurament obligatori dels exercicis pràctics obligatoris adscrits a cadascun dels blocs temàtics de l'assignatura (80 % de la nota final).
- Examen obligatori sobre els conceptes teòrics fonamentals de la recuperació de la informació (20 % de la nota final).

Avaluació única

Examen obligatori sobre els continguts teoricopràctics fonamentals de l'assignatura (100 % de la nota final).

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Baeza-Yates, R.; Ribeiro-Neto, B. (1999). *Modern information retrieval*. New York: Addison Wesley.

Berry, M.; Browne, M. (2005). *Understanding search engines: mathematical modelling and text retrieval: software, environments, tools*. 2nd ed. Philadelphia: Society for Industrial and Applied Mathematics.

Brenner, E.H. (1996). *Beyond Boolean: new approaches to information retrieval: the quest for intuitive online search systems past, present & future*. Philadelphia: NFAIS. [Part I, Part II].

Chowdhury, G.G. (2003). *Introduction to modern information retrieval*. 3rd ed. London: Library Association Publishing.

Croft, B. [et al]. (2009). *Search engines: information retrieval in practice*. Atlanta, Addison Wesley, Pearson.

Dominich, S. (2008). *The modern algebra of information retrieval*. Berlin: Springer Verlag.

Ellis, D. (1996). *Progress and problems in information retrieval*. London, Library Association Publishing. [Capítols: 1-3, 8].

Frants, V.I.; Shapiro, J.; Voiskunshii, V.G. (1997). *Automated information retrieval: theory and methods*. San Diego: Academic Press. [Capítol 8].

Gonzalez, R. [et al]. (2008). *Personalized information retrieval and access: concepts, methods and practices*. London: IGI Global.

Grossman, D.A.; Frieder, O. (2004). *Information retrieval: algorithms and heuristics*. Dordrecht: Springer.

Korfhage, R. (1997). *Information storage and retrieval*. New York: John Wiley & Sons. [Capítols 4, 5].

Lancaster, F.W. (2002). *El control del vocabulario en la recuperación de la información*. 2.ª ed., correg. València, Universitat de València. [Capítol 15].

Langville, A.; Meyer, C. (2006). *Google's pagerank and beyond: the science of search engine rankings*. Princeton: Princeton University Press.

Lesk, M. (1997). *Practical digital libraries: books, bytes & bucks*. San Francisco: Morgan Kaufman.

Manning, Ch. [et al]. (2008). *Introduction to information retrieval*. New York: Cambridge University Press.

Marchionini, G. (1995). *Information seeking in electronic environments*. New York: Cambridge University Press.

Moens, M.F. (2006). *Information extraction: algorithms and prospects in a retrieval context*. Dordrecht: Springer.

Van Rijsbergen, C. (2007). *The geometry of information retrieval*. Cambridge: Cambridge University Press.

Witten, I.H. (1999). *Managing gigabytes: compressing and indexing documents and images*. 2nd ed. San Diego: Academic Press.

Zhang, J. (2008). *Visualization for information retrieval*. Berlin: Springer Verlag.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

   UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Recursos i Serveis de Referència

Codi de l'assignatura: 360046

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: LLUIS AGUSTI RUIZ

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura
Hores totals 150

Activitats presencials	40
Treball tutelat/dirigit	60
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana a l'alumnat haver cursat prèviament les assignatures Cerca i Ús d'Informació i Recuperació d'Informació.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura
Referits a coneixements

Identificar, categoritzar i avaluar recursos d'informació.

Analitzar i seleccionar diferents recursos d'informació d'acord amb necessitats d'informació concretes.

Fer cerques d'informació per a usuaris externs o dins d'un equip de gestió de projectes.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. Fonaments en recursos i serveis d'informació i referència

- 1.1. Concepte i abast dels recursos d'informació per al treball de referència
- 1.2. Concepte i abast dels serveis d'informació i referència

2. Identificació, caracterització i avaluació d'obres de referència

- 2.1. Concepte, característiques i avaluació de les obres de referència
- 2.2. Obres de referència en lexicografia
- 2.3. Enciclopèdies
- 2.4. Directoris
- 2.5. Guies
- 2.6. Estadístiques
- 2.7. Obres de referència geogràfiques
- 2.8. Obres de referència biogràfiques

3. Identificació, caracterització i avaluació de fonts d'informació sobre publicacions unitàries

- 3.1. Concepte, característiques i avaluació de fonts d'informació sobre publicacions
- 3.2. Identificació i control de monografies
- 3.3. Localització de monografies
- 3.4. Selecció i adquisició de monografies
- 3.5. Identificació, selecció i adquisició d'altres suports
- 3.6. Identificació i localització de literatura grisa

4. Identificació, caracterització i avaluació de fonts d'informació sobre publicacions periòdiques

- 4.1. Identificació i control de publicacions
- 4.2. Localització de publicacions periòdiques i articles de revistes
- 4.3. Selecció de publicacions periòdiques
- 4.4. Premsa impresa i digital

5. Eines i recursos en el web 2.0 per al treball de referència

- 5.1. Les xarxes socials en la bibliografia crítica i selectiva

Metodologia i organització general de l'assignatura

La metodologia de treball serà teòrica i pràctica.

Tret del primer bloc de l'assignatura, que és exclusivament teòric i que es basarà en les explicacions del professor, en la resta dels apartats el professor exposarà les característiques principals d'una selecció de recursos d'informació segons el seu accés directe a la informació o el control d'aquesta informació. Es complementarà el treball directe amb altres recursos i amb lectures relacionades.

Finalment, es proposarà als alumnes que facin un treball de curs en què hauran de presentar un recull de recursos d'informació sobre un tema determinat responent a una necessitat informativa i documental d'una unitat d'informació, o d'un usuari individual o col·lectiu. Aquest treball consistirà a descriure un mapa de recursos pertinents basats en supòsits pràctics hipotètics plantejats a principi de curs pels professors.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

Primera convocatòria

L'avaluació continuada es basarà en un examen final teoricopràctic (55 % de la nota) i un treball de curs obligatori (30 %), i també en 3 exercicis pràctics obligatoris (15 %), un d'aquests exercicis consistirà en el lliurament d'un avanç parcial del treball de curs.

Segona convocatòria

L'avaluació consistirà en un examen (55 % de la nota) i un treball de curs (45 %). Les proves superades en la primera convocatòria (examen o treball) es mantindran en aquesta segona convocatòria.

Avaluació única

Primera convocatòria

L'avaluació consistirà en un examen (55 % de la nota) i un treball de curs (45 %).

Segona convocatòria

L'avaluació consistirà en un examen (55 % de la nota) i un treball de curs (45 %). Les proves superades en la primera convocatòria (examen o treball) es mantindran en aquesta segona convocatòria.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Accart, Jean-Philippe. *Les services de référence: du présentiel au virtuel*. Paris: Cercle de la librairie, 2008. 283 p. ISBN 978-2-7654-969-4.

Bopp, Richard E.; Smith, Linda C. (gen. eds.). *Reference and information services: an introduction*. 3rd ed. Englewood, Colo.: Libraries Unlimited, 2001. xxix, 626 p. ISBN 1-56308-621-2.

Cassell, Kay Ann; Hiremath, Uma. *Reference and information services in the 21st century: an introduction*. 2nd ed. New York: Neal-Schuman Publishers, cop. 2009. xvii, 461 p. ISBN 978-1-55570-672-2.

Gallego Lorenzo, Josefa; Juncà Campdepadrós, Manela. *Fonts d'informació*. Barcelona: UOC, 2009. [308] p. ISBN 9788469246382.

Katz, William A. *Introduction to reference work*. 8th. New York: McGraw-Hill, 2001. 2 vol. ISBN 0-07-244107-0.

Merlo Vega, José Antonio. *Información y referencia en entornos digitales: desarrollo de servicios bibliotecarios de consulta*. Murcia: Ediciones de la Universidad de Murcia, 2009. 401 p. ISBN 978-84-8371-918-3.

PrévotEAU, Marie-Hélène; Utard, Jean-Claude. *Manuel de bibliographie générale*. Nouvelle éd. Paris: Electre, Cercle de la librairie, 2005. 524 p. ISBN 2-7654-0912-9.

Rodríguez Yunta, Luis; Maldonado Martínez, A. (coord.). *La información especializada en Internet*. 2ª ed. Madrid: CSIC-CINDOC, 2006. 495 p. ISBN 978-84-00-08436-3.

Torres Ramírez, Isabel. *Las fuentes de información. Estudios teórico-prácticos*. Madrid: Síntesis, 1998. ISBN 978-84-7738-460-1.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

   UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Suport i Formació d'Usuaris

Codi de l'assignatura: 360047

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: MAITE COMALAT NAVARRA

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura

Hores totals 150

Activitats presencials	40
Treball tutelat/dirigit	60
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat les assignatures Anàlisi de Necessitats d'Informació i Recursos i Serveis de Referència.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a coneixements

Entendre el suport i la formació com a elements clau de l'atenció a l'usuari en el context

de la societat de la informació.

Comprendre la importància del rol del formador en l'ús de la informació com a perfil propi del professional de l'àmbit.

Identificar necessitats de suport i formació sobre la base dels resultats obtinguts a partir de diferents instruments d'estudis d'usuaris.

Dissenyar i elaborar materials i activitats de suport adequats a les necessitats de diferents usuaris i col·lectius.

Elaborar una proposta d'avaluació de tots els agents i elements que intervenen en el suport i la formació d'usuaris.

Actuar d'acord amb els principis ètics de la professió pel que fa al suport i la formació d'usuaris, amb especial incidència en el respecte a la persona, el dret a la intimitat i a la confidencialitat de les dades.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. El suport i la formació d'usuaris en relació amb els sistemes i les unitats d'informació

1.1. Atenció, orientació, suport i formació. Servei de referència, servei d'informació i formació d'usuaris

1.2. La formació i la societat de la informació. Autoformació i aprenentatge al llarg de la vida. El concepte d'ALFIN

1.3. El contacte de l'usuari amb el sistema d'informació: acollida i detecció de necessitats. L'entrevista de referència. La personalització del servei

2. Disseny del servei de suport i formació d'usuaris

2.1. Context i destinataris

2.2. Tipus i nivells de suport i formació

2.3. Personal: perfil i competències

2.4. Altres condicionants: espais i equipaments, calendari, etc.

3. Instruments de suport i formació

3.1. Accions i activitats de suport

3.2. Materials de suport

4. Avaluació del suport i la formació d'usuaris

4.1. Objectius de l'avaluació

4.2. Aspectes a avaluar

4.3. Comunicació de resultats

Metodologia i organització general de l'assignatura

La metodologia de l'assignatura es basa en exposicions teòriques, estudis de casos i resolució i comentari d'exercicis diversos. Aquestes activitats es complementaran amb l'experimentació amb programari de suport a l'usuari, xerrades per part de diversos professionals, pràctiques a l'aula d'ordinadors i exposicions orals. Algunes de les activitats es duran a terme en grup.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

En primera convocatòria l'avaluació consisteix a fer un exercici, per parelles, de simulació d'un servei de suport personalitzat (20 %); un exercici, individual o en grup, d'anàlisi dels components d'un servei de suport i la presentació d'una proposta de millora (20 %); i dos exercicis individuals: el disseny d'una activitat de formació en un context determinat (20 %) i l'elaboració de dos materials de suport i formació (40 %).

En segona convocatòria cal presentar, de manera individual, un informe d'anàlisi dels components d'un servei de suport i les propostes de millora oportunes (40 %), el disseny d'una activitat de formació en un context determinat (20 %) i l'elaboració de dos materials de suport i formació (40 %).

Per superar l'assignatura és imprescindible obtenir una puntuació mínima de 5 sobre 10 en els dos últims exercicis.

Avaluació única

L'alumnat que opti per l'avaluació única en primera i/o en segona convocatòria haurà de fer un examen (30 %), presentar un informe d'anàlisi dels components d'un servei de suport amb una proposta de millora (20 %), dissenyar una activitat de formació en un context determinat (20 %) i elaborar un material de suport i formació (30 %).

Per superar l'assignatura cal aprovar cadascun dels tres elements d'avaluació amb una

puntuació mínima de 5 sobre 10.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Gómez Hernández, José A. (coord.). *Estrategias y modelos para enseñar a usar la información: guía para docentes, bibliotecarios y archiveros*. Murcia: KR, 2000. 290 p. (Educación; 3). ISBN 84-88551-63-0.

Hecquard, Françoise; Miribel, Marielle de. *Devenir bibliothécaire-formateur: organiser, animer, évaluer*. Paris: Éditions du Cercle de la librairie, 2003. 380 p. ISBN 2-7654-0873-4.

Hirko, Buff. *Virtual reference training: the complete guide to providing anytime, anywhere answers*. Chicago: American Library Association, 2004. 160 p. ISBN 0-8389-0876-4

Merlo Vega, José Antonio. *Información y referencia en entornos digitales: desarrollo de servicios bibliotecarios de consulta*. Murcia: Ediciones de la Universidad de Murcia, 2009. 401 p. ISBN 9788483719183.

Poyner, Ann. *Enabling end-users information skills training*. Oxford [etc.]: Chandos 2005. XI, 147 p.: il. (Chandos information professional series). ISBN 1-84334-108-5.

Rodríguez Briz, Fernanda. *Los servicios de referencia virtual: surgimiento, desarrollo y perspectivas a futuro*. Buenos Aires: Alfagrama, 2005. 156 p. ISBN 987-22-0742-9.

Webb, Jo; Powis, Chris. *Teaching information skills: theory and practice*. London: Facet, 2004. 223 p. ISBN 1-85604-513-7.

Revista

BBF: bulletin des bibliothèques de France, t. 50, no. 6 (2005), p. 4-94. Disponible també en línia a <<http://bbf.enssib.fr/sommaire/2005/6>>.

Article

Shachaf, Pnina; Horowitz, Sarah M. "Virtual reference service evaluation: adherence to RUSA behavioral guidelines and IFLA digital reference guidelines." *Library & information science research*, vol. 30, no. 2 (2008), p. 122-137. Disponible també en línia a <<http://eprints.rclis.org/14942/>>.

  UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Anàlisi de Necessitats d'Informació

Codi de l'assignatura: 360048

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: CONSTANÇA ESPELT BUSQUETS

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Departament: Dept. Metodologia de les Ciències del Comportament

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura	Hores totals 150
--	------------------

Activitats presencials	40
Treball tutelat/dirigit	60
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat les assignatures Introducció als Sistemes d'Informació i Documentació i Fonaments de Cognició Humana.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a coneixements

Analitzar l'entorn informatiu de les unitats i els serveis d'informació.

Detectar i saber interpretar les necessitats informatives dels usuaris reals i potencials i el seu comportament d'informació.

Conèixer els mètodes i les tècniques per dur a terme les anàlisis de necessitats.

Interpretar els resultats obtinguts en estudis d'anàlisi de necessitats.

Entendre l'aplicació dels resultats d'anàlisi de necessitats al disseny de productes i serveis d'informació.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. Delimitació i caracterització del concepte de necessitats d'informació

- 1.1. Comportament d'informació: necessitats d'informació, comportament de cerca i comportament d'ús d'informació
- 1.2. L'usuari i el context: usuaris individuals, grups i comunitats. Les organitzacions com a generadores de necessitats d'informació

2. Estudis de necessitats i de consum d'informació

- 2.1. Marc general dels estudis d'usuaris: visió històrica i tipologia d'estudis
- 2.2. Finalitats dels estudis de necessitats
- 2.3. Disseny, planificació i seguiment de l'estudi
- 2.4. Aspectes ètics en l'elaboració d'estudis de necessitats

3. Mètodes i tècniques de recollida de dades

- 3.1. Tècniques quantitatives: enquestes i anàlisi de transaccions
- 3.2. Tècniques qualitatives: observació, entrevistes i grups de discussió

4. El comportament d'informació segons el context

- 4.1. Comportament d'informació de les comunitats científiques i acadèmiques
- 4.2. Comportament d'informació a les organitzacions
- 4.3. Comportament d'informació en la vida quotidiana

Metodologia i organització general de l'assignatura

Les classes magistrals de presentació dels continguts teòrics es completen amb sessions pràctiques basades en el treball dirigit fet prèviament per l'alumne. Aquestes sessions es dediquen a seminaris —exposicions orals per part dels alumnes i debats en grup de lectures de textos fetes individualment—, pràctiques d'ordinador —consulta d'exemples de l'aplicació dels continguts teòrics en sistemes d'informació— i pràctiques de problemes —resolució en grup d'un cas pràctic plantejat pel professor.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

Primera convocatòria

- Presentació oral i per escrit del comentari d'una lectura (30 %).
- Treball en grup de disseny d'un estudi d'anàlisi de necessitats (30 %).
- Examen escrit (40 %).

Cal fer i aprovar les tres parts per superar l'assignatura.

Segona convocatòria

En la segona convocatòria l'alumne ha de fer la part o parts que hagi suspès en la primera convocatòria.

Avaluació única

Primera convocatòria

- Presentació d'un dossier amb el comentari de diverses lectures i exercicis (50 %).
- Examen escrit (50 %).

Cal fer i aprovar les dues parts per superar l'assignatura.

Segona convocatòria

- Presentació d'un dossier amb el comentari de diverses lectures i exercicis (50 %).
- Examen escrit (50 %).

Cal fer i aprovar les dues parts per superar l'assignatura.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura
Libre

Bernard, Russell H. *Social research methods: qualitative and quantitative approaches*. Thousand Oaks: Sage, 2000. 650 p. ISBN 076191403X.

Case, Donald O. *Looking for information: a survey of research on information seeking, needs, and behavior*. 2nd ed. Amsterdam: Elsevier/Academic Press, 2007. 423 p. ISBN 978-0-12-369430-0.

Courtright, Christina. Context in information behavior research. *Annual Review of Information Science and Technology*, 41, 2007, 273-306.

González Teruel, Aurora. *Los estudios de necesidades y usos de la información: fundamentos y perspectivas actuales*. Gijón: Trea, 2005. 181 p. ISBN 84-9704-166-6.

Ingwersen, P. *The Turn: integration of information seeking and retrieval in context*. Dordrecht: Springer, 2005. 448 p. ISBN 140203850X.

Kuhlthau, C. *Seeking meaning: a process approach to library and information services*. 2nd ed. Westport: Libraries Unlimited, 2004. 247 p. ISBN 1591580943.

Powell, R. *Basic research methods for librarians*. 4th ed. Westport: Libraries Unlimited, 2004. 347 p. ISBN 1591581036.

Theories of information behavior. Edited by Karen E. Fisher, Sanda Erdelez and Lynne (E.F.) McKechnie. Medford: Information Today, 2005. 431 p. ISBN 1-57387-230-X.

Wilson, T. D. Models in information behaviour research. *Journal of Documentation*, 55 (3), 1999, 249-270.

Choo, Chun Wei. *The knowing organization: how organizations use information to construct meaning, create knowledge, and make decisions*. 2nd ed. New York: Oxford University, 2006. XIV, 353 p. ISBN 0-19-517678-2

Nicholas, David. *Assessing information needs: tools, techniques and concepts for the Internet age*. 2nd ed. London: ASLIB, 2000. XII, 160 p. ISBN 0851424333

Savolainen, Reijo. *Everyday information practices: a social phenomenological perspective*. Lanham: Scarecrow Press, 2008. X, 233 p. ISBN 9780810861114.

Wildemuth, Barbara M. *Applications of social research methods to questions in information and*

library science. Westport (Conn.) : Libraries Unlimited, 2009. VII, 421 p. ISBN 9781591585039.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

  UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Metodologia de la Recerca

Codi de l'assignatura: 360049

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: ANGEL BORREGO HUERTA

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura	Hores totals 150
---	-------------------------

Activitats presencials	50
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a coneixements

Conèixer el procés de producció, difusió i consum de la informació científica.

Conèixer la cobertura, l'estructura i les eines de recuperació de les principals fonts d'informació científica per especialitats.

Comprendre els fonaments del mètode científic d'investigació.

Comprendre els entorns de recerca en els quals pot prestar serveis el graduat en Informació i Documentació.

Referits a habilitats, destreses

Ser capaç de difondre els resultats d'una recerca i de justificar la presa de decisions derivades d'aquests resultats.

Adquirir els coneixements necessaris per a l'avaluació i la selecció de bases de dades d'informació científica.

Ser capaç de preparar estratègies de cerca efectives d'acord amb les característiques de la necessitat d'informació i de les fonts consultades.

Ser capaç de dur a terme una revisió sistemàtica i crítica de la bibliografia publicada sobre un tema.

Ser capaç de dissenyar, planificar i dur a terme un projecte o una recerca en informació i documentació.

Ser capaç d'assessorar el personal investigador en processos de publicació i d'avaluació de la recerca.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. La recerca científica

1.1. Definicions, característiques i motivacions de la recerca. Mètode científic

1.2. Informació i documentació científica. La cadena de la comunicació científica. Revistes i articles científics. Patents

1.3. Recursos i serveis de suport a la recerca

1.4. Fonts d'informació per a la recerca. Bases de dades d'índexs i resums.

Índexs de citacions. Metacercadors. Cercadors d'informació científica a Internet

2. Disseny de la recerca i recollida de dades

2.1. Definició d'objectius. Plantejament de preguntes de recerca. Justificació de la recerca. Hipòtesis i variables. Recerca exploratòria, descriptiva, correlacional i explicativa

2.2. Dissenys de recerca. Dissenys experimentals i no experimentals. Recerca qualitativa

2.3. Tècniques de recollida de dades. Dades primàries i secundàries

2.4. Planificació de la recerca. Determinació de tasques, recursos i calendaris

3. Publicació i avaluació dels resultats de la recerca

3.1. Elaboració de revisions bibliogràfiques. Redacció i presentació de resultats empírics. Presentació gràfica de resultats

3.2. Edició científica i acadèmica. Avaluació d'experts (*peer review*). Polítiques i sistemes d'accés obert. Gestió i conservació de dades de recerca. Les xarxes socials i la ciència

3.3. Aspectes ètics de la recerca i de la publicació dels seus resultats

3.4. Polítiques i avaluació de la recerca. Dimensions bibliomètriques i informètriques de l'avaluació

Metodologia i organització general de l'assignatura

L'assignatura té una part teòrica i una part pràctica que es complementen. Els continguts teòrics es treballaran a partir de classes magistrals en les quals s'explicaran els conceptes clau de l'assignatura. Les sessions a l'aula d'informàtica tenen per objectiu familiaritzar-se amb les principals fonts d'informació científica i tècnica (repertoris de publicacions periòdiques, bases de dades bibliogràfiques, índexs de citacions, repositoris de dades i de publicacions, cercadors d'informació científica, etc.). L'assignatura també inclou la resolució d'exercicis (identificació d'hipòtesis i variables en diversos exemples, determinació de les característiques de dissenys de recerca, obtenció d'indicadors d'avaluació, etc.). Aquestes activitats es treballaran a partir de supòsits elaborats pels professors i de casos reals d'estudis publicats. En aquest últim cas, aquests exemples seran articles en llengua anglesa.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

L'avaluació es durà a terme a través de cinc activitats obligatòries:

- Exercici d'avaluació comparativa de bases de dades bibliogràfiques de contingut científic (20 %).
- Exercici de resolució de necessitats d'informació científica (20 %).

- Plantejament d'un treball pràctic de recerca (20 %).
- Exercici de resolució de supòsits pràctics breus (20 %).
- Examen escrit (20 %).

Per superar l'assignatura cal aprovar, com a mínim, tres activitats. La nota final resulta del càlcul de la mitjana aritmètica de les cinc activitats.

Avaluació única

L'avaluació es durà a terme a través de sis activitats obligatòries:

- Exercici d'avaluació comparativa de bases de dades bibliogràfiques de contingut científic (20 %).
- Exercici de resolució de necessitats d'informació científica (20 %).
- Plantejament d'un treball pràctic de recerca (20 %).
- Exercici de resolució de supòsits pràctics breus (10 %).
- Resolució dels exercicis pràctics plantejats a classe (10 %).
- Examen escrit (20 %).

Per superar l'assignatura cal aprovar, com a mínim, tres activitats. La nota final resulta del càlcul de la mitjana aritmètica de les sis activitats.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Babbie, Earl R. The practice of social research. 12th ed. Belmont: Wadsworth Cengage, 2010.

Bell, Suzanne S. Librarian's guide to online searching. 2nd ed. Westport: Libraries Unlimited, 2009.

Metodologías de investigación en información y documentación. José Antonio Frías y Ana Belén Ríos Hilario (eds.). Salamanca: Universidad de Salamanca, 2004.

Pickard, Alison Jane. Research methods in information. London: Facet, 2007.

Powell, Ronald R. Basic research methods for librarians. 4th ed. Westport: Libraries Unlimited,

2004.

Quivy, Raymond; Campenboudt, Luc Van. Manual de recerca en ciències socials. 2a ed. Barcelona: Herder, 2001.

Salvador Olivan, José Antonio; Angós Ullate, José María. Técnicas de recuperación de información: aplicación con Dialog. Gijón: Trea, 2000.

Wildemuth, Barbara M. Applications of social research methods to questions in information and library science. Westport: Libraries Unlimited, 2009.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

   UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Mètodes i Tècniques de Planificació

Codi de l'assignatura: 360050

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: CONCEPCION RODRIGUEZ PARADA

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura	Hores totals 150
---	-------------------------

Activitats presencials 50

Treball tutelat/dirigit 50

Aprenentatge autònom 50

Recomanacions

Es recomana haver cursat Informació i Formats Digitals i Recuperació d'Informació.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a coneixements

Conèixer els principis teòrics i metodològics de la planificació i organització d'unitats i serveis d'informació i documentació.

Seleccionar estratègies de planificació i ajustar l'actuació als recursos disponibles.

Organitzar les tasques del treball diari en una unitat d'informació o d'un equip o de gestió de projectes.

Comprendre la cultura organitzativa de la institució i adaptar-s'hi, afavorir la integració i la col·laboració entre els membres d'un equip, unitat o servei mitjançant bones pràctiques de comunicació.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. Planificació i organització de recursos, processos, serveis i productes d'informació

- 1.1. L'ètica com a instrument de gestió
- 1.2. Definició del marc institucional
- 1.3. Recursos, processos, serveis i productes d'informació segons la tipologia de centres d'informació

2. Els agents de la planificació de les unitats d'informació

- 2.1. L'organització
- 2.2. El professional de la informació i el treball en equip
- 2.3. Els usuaris

3. Models i nivells de planificació utilitzats en els centres d'informació

- 3.1. Tipus de models
- 3.2. Diferents nivells de planificació

4. La planificació estratègica en les unitats d'informació

- 4.1. Metodologia de treball
- 4.2. Elaboració del pla o fase analítica
- 4.3. Fase d'execució
- 4.4. Fase de seguiment i avaluació

5. La gestió del canvi

- 5.1. La cultura del canvi

5.2. Planificació del canvi

5.3. Gestió de la creativitat i les emocions

Metodologia i organització general de l'assignatura

S'exposaran els continguts conceptuals o procedimentals, a través de recursos i metodologies diverses d'aprenentatge, com ara l'aprenentatge basat en problemes, etc., i en acabar, els alumnes, individualment o en grup, hauran de fer una aplicació pràctica d'allò que han après (resolució de problemes o exercicis i estudi de casos, entre d'altres).

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

Primera convocatòria

Elaboració i lliurament obligatoris de 3 exercicis en la data establerta. Es faran en grup (45 % de la nota). Cada grup n'haurà d'exposar un a classe. Participació a classe, tutories i discussions: 20 %. Seminari: treball en grup (màxim de tres membres) tutorat per les docents, el qual consistirà en l'anàlisi de dos o més plans estratègics de centres d'informació de la mateixa tipologia i de característiques similars (35 % de la nota final).

Segona convocatòria

Examen sense apunts.

Avaluació única

Primera convocatòria

Examen sense apunts.

Segona convocatòria

Examen sense apunts.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Curzon, Susan Carol. *Managing change : a how-to-do-it manual for librarians*. London : Facet, cop. 2006. XIV, 129 p.; 28 cm. ISBN 9781856046015.

Fuentes Romero, Juan José. *Planificación y organización de centros documentarios: organización y funcionamiento de bibliotecas, centros de documentación y centros de información*. Gijón : Trea, 2007. 413 p. ISBN 9788497043311

Nelson, Sandra S. *Strategic planning for results*. Chicago: American Library Association, 2008. XVII, 291 p. ISBN 9780838935736.

Solimine, Giovanni; Di Domenico, Giovanni; Pérez Pulido, Margarita. *Gestión y planificación en bibliotecas*. Buenos Aires: Alfagrama, 2010. 320 p. ISBN: 978-987-1305-53-7

Stueart, Robert D., Moran, Barbara. *Library and information center management*. 7th ed. Westport (Conn.) : Libraries Unlimited, 2007. XXVIII, 492 p. ISBN 9781591584063.

Vernis, Alfred [et al]. *La Gestió de les organitzacions no lucratives : treballant per la millora de les associacions*. Barcelona: Proa: Columna, 1997. 185 p. ISBN 8483003112 (Columna), 8482564587 (Proa).

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

   UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Avaluació i Qualitat

Codi de l'assignatura: 360051

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: AURORA VALL CASAS

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 9

Hores estimades de dedicació a l'assignatura

Hores totals 225

Activitats presencials	85
Treball tutelat/dirigit	90
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Per poder cursar aquesta assignatura és recomanable haver cursat Mètodes i Tècniques de Planificació (6 cr.).

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a coneixements

Diagnosticar i identificar els factors que condicionen l'avaluació d'unitats, serveis i

productes d'informació.

Comprendre els principis i les tècniques de gestió de la qualitat.

Establir un sistema bàsic de gestió de la qualitat en unitats, serveis i productes d'informació.

Formular propostes de millora que tinguin en consideració els recursos disponibles en l'organització o projecte.

Aplicar les nocions d'avaluació i qualitat a l'itinerari curricular propi.

Referits a habilitats, destreses

Establir i aplicar indicadors del rendiment i d'impacte.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. Avaluació de recursos, processos, serveis i productes d'informació

- 1.1. El concepte d'avaluació
- 1.2. Motivacions de l'avaluació
- 1.3. Abast i tipus d'avaluació

2. El procés de l'avaluació a les unitats d'informació

- 2.1. Establiment dels objectius de l'avaluació. Determinació dels criteris
- 2.2. Tècniques de recollida de dades
- 2.3. Els indicadors. Concepte i característiques. Tipus d'indicadors. Norma ISO 11620, d'indicadors de rendiment bibliotecari. Altres normes i recomanacions
- 2.4. Anàlisi i interpretació dels indicadors

3. Els resultats de l'avaluació a les unitats d'informació

- 3.1. Aplicacions pràctiques per a la presa de decisions. El quadre de comandament. El pla de millora
- 3.2. Presentació i difusió dels resultats de l'avaluació

4. La qualitat en els serveis

- 4.1. El concepte de qualitat en les unitats d'informació

4.2. Els principis de gestió de la qualitat total

5. Planificació, control i millora contínua del sistema de la qualitat a les unitats d'informació

5.1. Elements del sistema de qualitat

5.2. Els processos i els procediments. Mapa de processos

5.3. Els instruments de la qualitat

5.4. El *benchmarking*

6. Els compromisos de qualitat a les unitats d'informació

6.1. La carta de serveis: acords per a la provisió de serveis i elements de la norma UNE 92300:2008 "Carta de servicios: requisitos"

6.2. Models i normes de gestió de la qualitat. El model EFQM. Les normes ISO 9000 de qualitat. Certificació de qualitat

6.3. La percepció dels usuaris. El model Libqual i d'altres. Gestió de les queixes

Metodologia i organització general de l'assignatura

Les sessions teòriques es completaran amb sessions pràctiques dedicades a fer exercicis de treball en grup a partir de supòsits i estudis de casos, amb l'exposició a l'aula dels resultats per part del grup. Són obligatòries tres tutories, que han de permetre el seguiment dels treballs i de les pràctiques.

Metodologia específica per als 3 crèdits de pràctiques

Es treballarà a partir de seminaris tot aprofitant el coneixement que sobre l'entorn de les unitats i els serveis d'informació i les necessitats dels usuaris proporciona el marc general de l'assignatura.

Les pràctiques se centraran en l'estudi de casos diferents (unitat d'informació, serveis, recursos, processos, etc.) a partir d'una aproximació teòrica, una visita i/o la presència d'un professional a l'aula i l'elaboració d'un petit treball de síntesi que s'haurà de presentar i discutir a l'aula.

Cada alumne farà una anàlisi del seu propi perfil en relació amb els seus interessos acadèmics i professionals a l'inici i al final del semestre per tal de reflectir els avenços en la concreció de la seva especialització i la seva orientació professional. Alhora, a final de curs, haurà de presentar una proposta de tipologia de centre de pràctiques en la qual voldria fer la seva estada el semestre següent, tenint en compte els coneixements adquirits al llarg de l'assignatura. Serà obligatòria una tutoria individual.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

Avaluació continuada**Primera convocatòria**

* Treball preferentment en grup. Màxim tres integrants per grup (70 %): dos exercicis o supòsits pràctics, amb un valor del 35 % cadascun.

* Treball individual (30 %): un exercici o supòsit pràctic (20 %) i presentació oral dels resultats (10 %).

Per aprovar han de presentar-se tots els exercicis en les dates fixades prèviament. Totes les notes han de ser igual o superior a 5.

Per als crèdits pràctics:

* Treball preferentment en grup (80 %): dues pràctiques (35 % cadascuna) i la seva presentació oral (10 %).

* Treball individual (20 %): emplenament d'un formulari d'anàlisi del propi perfil en relació amb l'especialització acadèmica i l'orientació professional (10 %) i assistència i participació en els seminaris (10 %).

Segona convocatòria

Un examen (sense apunts).

Per als crèdits pràctics: presentació de tots els materials elaborats durant el curs més una tercera pràctica (l'enunciat es donarà prèviament).

Avaluació única**Primera convocatòria**

Un examen (sense apunts).

Per als crèdits pràctics: presentació de tots els materials elaborats durant el curs més una tercera pràctica (l'enunciat es donarà prèviament).

Segona convocatòria

Un examen (sense apunts).

Per als crèdits pràctics: presentació de tots els materials elaborats durant el curs més una tercera pràctica (l'enunciat es donarà prèviament).

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Abad García, M. F. *Evaluación de la calidad de los sistemas de información*. Madrid: Síntesis, 2005. (Biblioteconomía y Documentación; 26). 202 p. ISBN 849756264X.

Guia per a l'elaboració de cartes de serveis. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Direcció General de Modernització de l'Administració, 2008. 73 p.

Mathews, J. R. *The Evaluation and measurement of library services*. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2007. XX, 372 p. ISBN 9781591585329.

Stueart, R. D.; Moran, B. B. *Gestió de biblioteques i centres d'informació*. Lleida: Pagès; Barcelona: Diputació de Barcelona. (Materials per a la biblioteca pública; 2). 443 p. ISBN 8479355034.

UNE 93200:2008 Cartas de servicios. Madrid: AENOR, 2008. 9 p.

Article

Cruellas Serra, R. M.; Petit Cibriain, C. "La implantació d'un sistema de gestió de la qualitat a l'Arxiu Nacional de Catalunya, d'acord amb la Norma ISO 9000:2000". *Lligall*, n. 24 (2005), p. 321-366.

Pinto, M.; Balagué, N.; Anglada, L. "Evaluación y calidad en las bibliotecas universitarias: experiencias españolas entre 1994-2006". *Revista Española de Documentación Científica*, v. 30, n. 3 (2007), p. 364-383.

Poll, R.; Boekhorst, P. "Medición de la calidad. Medición del rendimiento en las bibliotecas". *Boletín de la ANABAD*, v. 59, n. 3 (2009), p. 17-260.

Comunicacions, ponències

Álvarez, M.; *et al.* "Les cartes de servei de les biblioteques de recerca, biblioteques públiques i arxius catalans: un estat de la qüestió". En: *11es Jornades Catalanes d'Informació i Documentació*. Barcelona: COBDC, 2008, p. 407-422.

  UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Màrqueting

Codi de l'assignatura: 360052

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: ANGELS MASSISIMO SANCHEZ DE BOADO

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura
Hores totals 150

Activitats presencials	50
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver cursat les assignatures següents:

Anàlisi de Necessitats d'Informació

Mètodes i Tècniques de Planificació

Teoria de les Organitzacions.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a coneixements

Conèixer els principis teòrics i metodològics de la gestió del màrqueting.

Conèixer les línies generals de l'evolució i les formes més actuals del màrqueting de serveis d'informació.

Fer una anàlisi estratègica de la unitat d'informació i del seu posicionament en relació amb la competència des del punt de vista del producte o servei, del seu cost i de les facilitats per obtenir-lo.

Fer una anàlisi de l'entorn i del possible mercat o mercats d'un producte o servei.

Dissenyar i/o redissenyar productes i serveis adequats a l'entorn analitzat.

Crear estratègies de promoció de productes, serveis i/o activitats mitjançant els instruments adequats de captació o fidelització del mercat.

Blocs temàtics de l'assignatura
--

1. Productes i serveis de la informació. Les professions de la informació

1.1. Conceptes clau

1.2. Tipus de públics: coneixement i segmentació

1.3. Demanda de serveis o productes d'informació, segons els diferents segments

2. Tècniques de màrqueting

2.1. El pla de màrqueting en les unitats d'informació: elaboració i aplicació

2.2. Les diferents estratègies genèriques del màrqueting segons l'emissor, el destinatari, el contingut: estratègia de líder / estratègia de seguidor / estratègia de reptador

2.3. Màrqueting mix: elements bàsics i complementaris

3. Estratègies de promoció, difusió i comunicació

3.1. La promoció com a conseqüència

3.2. Estratègies més usuals segons l'emissor, el destinatari i el contingut

4. Tipologies del màrqueting

4.1. Evolució del màrqueting

4.2. Nous camps de treball i noves modalitats de màrqueting en biblioteconomia i documentació. Tendències

Metodologia i organització general de l'assignatura

La metodologia d'ensenyament-aprenentatge consisteix en la combinació de classes magistrals, exercicis fets a l'aula (individuals o en grup), treball a l'aula d'informàtica, estudi de casos, xerrades de professionals de reconegut prestigi i visites a organitzacions que estan desenvolupant plans de màrqueting d'interès en el nostre sector professional. Aquestes activitats es complementen amb la lectura d'articles d'interès —alguns d'ells en anglès— i amb l'elaboració de treballs dirigits i tutelats pel professor.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

Primera convocatòria

Participació a classe, tutories i discussions: 20 %.

Exercicis (realització i aprovat obligatoris): 40 %.

Seminari (realització i aprovat obligatoris): 40 %.

Segona convocatòria

Participació a classe, tutories i discussions: 20 %.

Exercicis (realització individual i aprovat obligatoris): 40 %.

Seminari (realització individual i aprovat obligatoris): 40 %.

Nota: presentació dels exercicis i el treball de seminari, **juntament** amb la presentació, a títol informatiu, de la part o parts suspeses a la primera convocatòria.

Avaluació única

Primera i segona convocatòries

Treball escrit: estudi crític de cas, acordat amb el professor amb anterioritat: 70 %.

Defensa oral del treball durant 20 minuts: 30 %.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

De Saez, Eileen E. *Marketing concepts for libraries and information services*. 2nd ed. London: Facet, 2002.

Kendrick, T. *Developing strategic marketing plans that really work : a toolkit for public libraries*. London: Facet, 2006.

Klaassen, U.; Wiersma, C.; Giappiconi T. *Gestión de la calidad y marketing en las bibliotecas públicas*. Barcelona: Fundación Bertelsmann, 1999.

Kotler, Neil; Kotler, Philip. *Estrategias y marketing de museos*. Barcelona: Ariel, 2001.

Kotler, Philip; Trías de Bes, Fernando. *Marketing lateral: nuevas técnicas para encontrar las ideas más rompedoras*. Madrid: Pearson, 2004.

Marketing library and information services: international perspectives. Edited by Dinesh K.Gupta, Christie Koontz, Àngels Massísimo and Réjean Savard. München: K. G. Sauer, 2006.

Reinares Lara, Pedro. *Marketing relacional : un nuevo enfoque para la seducción y fidelización del cliente*. 2a ed. Madrid: Financial Times Prentice Hall, 2004.

Savard, Réjean. "La perception du marketing chez les bibliothécaires". *Adapting Marketing to Libraries in a Changing and World-wide environment : Papers presented at the 63th IFLA Conference, Copenhagen, September 1997* (pp. 12-32). München: K. G. Saur, 2000.

Siess, Judith A. *The visible librarian: asserting your value with marketing and advocacy*. Chicago: American Library Association, 2003.

Article

Levitt, Theodore. "Marketing myopia." *Harvard business review*, 38: 4 (July-August 1960), p. 45-56. Reimpressió a Cronin, Blaise (ed.), *The marketing of library and information services*, p. 8-19.

Pàgina web

IFLA. Section on Management and Marketing. *Glossary of Marketing Definitions*. 1998 <<http://archive.ifla.org/VII/s34/pubs/glossary.htm>> [Consulta: 19/05/2010].

Text electrònic

Fernández Marcial, Viviana. «Promoción de los servicios de la biblioteca: un enfoque desde el marketing no convencional» a *Biblios: Revista de Bibliotecología y Ciencias de la Información*, 5 : 20 (oct.-dic. 2004), p. 3-13.

<http://dialnet.unirioja.es/servlet/fichero_articulo?codigo=1063947&orden=0> [Consulta: 19-05-2010].

Kerr, George D. Fidelizar clientes en la biblioteca pública. Barcelona: Fundación Bertelsmann, 2000.

<<http://www.fundacionbertelsmann.org/fundacion/data/ESP/media/ByG5.pdf>> [Consulta: 25/05/2010].

Strategic Marketing for Academic and Research Libraries: Participant Manual, 2003

<<http://www.ala.org/ala/mgrps/divs/acrl/issues/marketing/ParticipantManual.pdf>> [Consulta: 19/05/2010].

Strategic Marketing for Academic and Research Libraries: Facilitator Guide, 2003

<<http://www.ala.org/ala/mgrps/divs/acrl/issues/marketing/FacilitatorGuide.pdf>> [Consulta: 19/05/2010].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

   UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Disseny de Sistemes de Recuperació

Codi de l'assignatura: 360053

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: ANDRES SULE DUESA

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 12

Hores estimades de dedicació a l'assignatura

Hores totals 300

Activitats presencials	100
Treball tutelat/dirigit	100
Aprenentatge autònom	100

Recomanacions

Es recomana haver cursat Informació i Formats Digitals i Recuperació d'Informació.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a coneixements

Comprendre els principis generals de l'organització d'informació segons les funcionalitats del context, la tipologia del fons o col·lecció, i les necessitats dels

usuaris.

Conèixer les característiques principals dels instruments de representació de la informació.

Elaborar el disseny de l'estructura d'una base de dades per a l'organització de documents i col·leccions de documents en qualsevol suport.

Conèixer els conceptes bàsics del disseny d'instruments d'accés.

Conèixer els indicadors i la metodologia d'avaluació de sistemes de recuperació.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. Els sistemes de recuperació d'informació

1.1. Definició i objectius

1.2. Components: informació, base de dades, sistemes de gestió de bases de dades, mecanismes de cerca, interfícies de consulta

1.3. Condicionants: la institució, els usuaris, la informació

2. L'organització de la informació

2.1. Història de l'organització de la informació

2.2. Models conceptuals de representació: entitats, atributs, relacions

2.3. Les metadades

3. Instruments de representació

3.1. Descripció. Esquemes de metadades descriptives

3.2. Accés: control de vocabulari, tipus de vocabularis controlats

4. Disseny de bases de dades

4.1. El disseny inicial i conceptual

4.2. Disseny lògic

4.3. Disseny físic

4.4. Implementació

5. Disseny d'interfícies**6. Avaluació de sistemes de recuperació d'informació****Metodologia i organització general de l'assignatura**

La metodologia d'ensenyament-aprenentatge consisteix en la combinació de classes magistrals, exercicis fets a l'aula (individuals o en grup), treball a l'aula d'informàtica, resolució de problemes, estudi de casos i xerrades de professionals de reconegut prestigi. Aquestes activitats es complementen amb la lectura d'articles d'interès (alguns d'ells en anglès) i en l'elaboració de treballs dirigits tutelats pel professor.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura**Primera convocatòria**

En la primera convocatòria, l'avaluació continuada consisteix en dues parts: una de composta per tres lliuraments d'un treball de curs i una prova de validació (60 %) i una altra de formada per tres exàmens teoricopràctics (40 %). Per superar l'assignatura, cadascuna de les dues parts s'ha d'aprovar amb una nota mitjana igual o superior a 5.

Segona convocatòria

En la segona convocatòria l'alumne s'ha d'avaluar de les proves que hagi suspès.

Avaluació única**Primera convocatòria**

En la primera convocatòria, l'avaluació única consisteix en dues parts: una de composta per un treball de curs i una prova de validació (60 %) i una altra de formada per un examen teoricopràctic (40 %). Per superar l'assignatura, cadascuna de les dues parts s'ha d'aprovar amb una nota mitjana igual o superior a 5.

Segona convocatòria

En la segona convocatòria l'alumne s'ha d'avaluar de les proves que hagi suspès.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Abadal Falgueras, Ernest; Codina Bonilla, Lluís. *Bases de datos documentales: características, funciones y método*. Madrid: Síntesis, DL 2005. 220 p. (Biblioteconomía y Documentación). ISBN 84-9756-263-1.

Anderson, James D.; Perez-Carballo, Jose. *Information retrieval design: principles and options for information description, organization, display, and access in information retrieval databases, digital libraries, catalogs, and indexes*. St. Petersburg, Fla.: Ometeca Institute, 2005. XIV, 617 p. ISBN 0976354705.

Chan, Lois Mai. *Cataloging and classification: an introduction*. Lanham, Md: Scarecrow Press, 2007. 3rd ed. XIX, 580 p. ISBN 9780810860001.

Chowdhury, G. G. *Introduction to modern information retrieval*. London: Facet, 2004. 2nd ed. XII, 474 p. ISBN 1856044807.

Connolly, Thomas M.; Begg, Carolyn E. *Database systems: a practical approach to design, implementation, and management*. Harlow [etc.]: Addison-Wesley, cop. 2005. 4th ed. L, 1.374 p. ISBN 0321210255.

Jacsó, Péter; Lancaster, F. Wilfrid. *Build your own database*. Chicago: American Library Association, 1999. XI, 163 p. ISBN 0-8389-0750-4.

Marcos Mora, Mari Carmen. *Interacción en interfaces de recuperación de información: conceptos, metáforas y visualización*. Gijón: Trea, cop. 2004. 354 p. ISBN 8497041186.

Meadow, Charles T. [et al.]. *Text information retrieval systems*. San Diego (Calif.) [etc.]: Academic Press, cop. 2007. 3th ed. XVII, 371 p. ISBN 9780123694126.

Rowley, J. E. *The electronic library*. London: Library Association Publishing, 1998. 396 p. ISBN 1-85604-149- 2.

Svenonius, Elaine. *The Intellectual foundation of information organization*. Cambridge (Mass.): MIT Press, 2000. XIV, 255 p. ISBN 0262194333.

Taylor, Arlene G. *The Organization of information*. Westport: Libraries Unlimited, 2004. 2nd ed. XXVII, 417 p. ISBN 1563089769.

Article

Marcos Mora, Mari Carmen; Ontalba Ruipérez, José Antonio (coordinador). "Disseny i interacció en sistemes de recuperació d'informació". En: *Bibliodoc: anuari de biblioteconomia i documentació*, 2003, pp 18-43. Disponible a:
<<http://www.raco.cat/index.php/Bibliodoc/article/viewFile/16652/41428>> [Consulta: 8/2/2009]

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

   UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Catalogació i Indexació

Codi de l'assignatura: 360054

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: ANDRES SULE DUESA

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 12

Hores estimades de dedicació a l'assignatura
Hores totals 300

Activitats presencials 100

Treball tutelat/dirigit 175
(Temps per als treballs de curs i tutories.)

Aprentatge autònom 25

Recomanacions

Es recomana haver cursat Disseny de Sistemes de Recuperació.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura
Referits a coneixements

Caracteritzar el tema i l'ús potencial d'un document, i elaborar la seva representació mitjançant llenguatge natural, vocabularis controlats o sistemes de classificació.

Crear i mantenir els instruments d'accés a les dades, referències o documents.

Detectar problemes de compatibilitat de sistemes d'organització i representació.

Referits a habilitats, destreses

Identificar els elements d'informació que caracteritzen un document i representar-los en un sistema de descripció estàndard.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. L'anàlisi documental relacionada amb el valor informatiu del document

*

1.1. El document com a font d'informació. Interpretació de les dades presents al document

1.2. L'anàlisi documental de contingut. Etapes i operacions de l'anàlisi de contingut

1.3. Criteris de selecció i d'aplicació de les eines d'organització i recuperació de la informació

2. Aplicació de normes i estàndards a la descripció de materials bibliogràfics i objectes documentals

2.1. El registre bibliogràfic com a unitat descriptiva. Elements descriptius i punts d'accés

2.2. Esquemes de metadades per a la descripció i codificació: ISBD, AACR2R, MARC21, DC

2.3. Instruments útils en el treball de catalogació: catàlegs, concrecions i interpretacions de la normativa, manuals i altres eines de suport

2.4. Normes de descripció formal i codificació: AACR2 i MARC21

2.5. Ús d'esquemes de metadades per a objectes web

3. Aplicació de normes i estàndards per a l'accés als registres bibliogràfics: assignació i control dels punts d'accés

3.1. Relacions entre registres: control autoritatiu

3.2. Assignació de punts d'accés de noms propis i títols com a punts d'accés

4. Noms comuns com a punts d'accés: descriptors i encapçalaments de matèria

4.1. Traducció de l'anàlisi de contingut a llenguatges controlats

4.2. Ús de llenguatges postcoordinats: indexació i classificació

4.3. Classificació: estructura, principis i funcions dels sistemes de classificació

4.4. Ús de llenguatges precoordinats

5. Organització i evolució del treball de catalogació

5.1. La catalogació en la professió bibliotecària: rutines i perfils de treball

5.2. Catalogació centralitzada, catalogació descentralitzada i catalogació cooperativa. Catàlegs col·lectius

5.3. Institucions i projectes nacionals i internacionals. Xarxes i consorcis

5.4. Indicadors de qualitat del treball de catalogació; eficiència i costos

5.5. Deontologia

5.6. Recursos i eines d'actualització i formació continuada: publicacions, congressos, institucions, projectes, etc.

Metodologia i organització general de l'assignatura

La metodologia d'ensenyament-aprenentatge consisteix en la combinació de classes magistrals (d'exposició teòrica i descriptiva dels continguts i d'exposició, resolució i comentari de casos pràctics) i resolució d'exercicis i problemes, en grup i individuals, a l'aula i a l'aula d'informàtica. Aquestes activitats serveixen com a base per fer treballs dirigits tutelats pels professors, consistents en la resolució de problemes i l'estudi de casos, la pràctica dels quals és la part principal de l'assignatura. Es complementa amb la lectura i consulta de bibliografia i recursos d'informació d'interès (alguns en anglès).

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

Primera convocatòria

En la primera convocatòria, l'avaluació continuada consisteix en diverses parts: una de composta per dos lliuraments d'un treball de curs i una prova de validació (55 %), un segon treball d'indexació (25 %) i un examen teoricopràctic, en part a partir d'un supòsit pràctic (20 %). Per superar l'assignatura, cada una de les parts s'ha d'aprovar amb una nota mitjana igual o superior a 5.

Segona convocatòria

En la segona convocatòria hi haurà un examen amb una part pràctica i una de teòrica. L'estudiant que hagi presentat i suspès alguna de les parts podrà presentar-se a recuperar només aquesta part i fer la part corresponent de l'examen que li indicaran els professors. Si algun dels treballs pràctics no s'ha lliurat, l'estudiant ha de fer la part pràctica de l'examen completa.

Avaluació única

Primera convocatòria

En la primera convocatòria, l'avaluació única consisteix en tres parts: un treball de curs (20 %), un supòsit pràctic (10 %) i un examen teoricopràctic (70 %). Per superar l'assignatura, cadascuna dels parts s'ha d'aprovar amb una nota mitjana igual o superior a 5.

Segona convocatòria

En la segona convocatòria hi haurà un examen amb dues parts: teòrica (20 %) i pràctica (80 %).

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Aitchison, Jean; Gilchrist, Alan; Bawden, David. *Thesaurus construction and use: a practical manual*. 4th ed. London: Aslib, 2000. XIV, 218 p. ISBN 0-85142-446-5.

Anderson, James D.; Perez-Carballo, Jose. *Information retrieval design: principles and options for information description, organization, display, and access in information retrieval databases, digital libraries, catalogs, and indexes*. St. Petersburg, Fla.: Ometeca Institute, 2005. XIV, 617 p. ISBN 0976354705.

Chan, Lois Mai. *Cataloging and classification: an introduction*. 3rd ed. Lanham, Md: Scarecrow Press, 2007. XIX, 580 p. ISBN 9780810860001.

Gil Leiva, Isidoro. *Manual de indización: teoría y práctica*. Gijón: Trea, 2008, 429 p. ISBN 9788497043670.

Jiménez Pelayo, Jesús; García Blanco, Rosa. *El catálogo de autoridades: creación y gestión en unidades documentales*. Gijón: Trea, cop. 2002. 630 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 56). ISBN 84-9704-027-9.

Lancaster, F. Wilfrid. *Indexing and abstracting in theory and practice*. 3rd ed. Champaign, Illinois : University of Illinois, Graduate School of Library and Information Science, 2003. XIX, 451 p. ISBN 0878451226.

Maxwell, Robert L. *Maxwell's guide to authority work*. Chicago: American Library Association, 2002. XII, 275 p. ISBN 0-8389-0822-5.

Taylor, Arlene G. *Introduction to cataloging and classification*. Rev. 10th ed. with the assistance of David P. Miller. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2006. XVIII, 589 p. ISBN 1-59158-230-X.

Taylor, Arlene G. *The organization of information*. 3rd ed. Westport: Libraries Unlimited, 2009. XXVI, 512 p. ISBN 9781591587002.

Chan, Lois Mai. *Library of Congress subject headings: principles and application*. 4th ed. Westport, Conn: Libraries Unlimited, 2005. XVI, 549 p. ISBN 978-1-59158-154-3

Maxwell, Robert L. *Maxwell's Handbook for AACR2R: explaining and illustrating the Anglo-American cataloguing rules through the 2003 update*. 4th ed. Chicago: American Library Association, 2004. XXII, 519 p. ISBN 0-8389-0875-6.

Regles angloamericanes de catalogació: traducció de les Anglo-American cataloging rules, second edition, 2002 revision, 2005 update. 2a ed., rev. de 2002, actualització de 2005. Barcelona: Biblioteca de Catalunya, 2008. 1 vol. en fulls solts. ISBN 9788478450312.

Pàgina web

MARC 21 format for bibliographic data [en línia]. Washington, D.C.: Library of Congress, Cataloging Distribution Service. <<http://www.loc.gov/marc/bibliographic/>>. [Consulta: 17 d'abril de 2010].

Cataloger's desktop [en línia]. Washington D.C.: Library of Congress, Cataloguing Distribution Service, 2007-. ISSN 1551-2185.<<http://desktop.loc.gov>> [Consulta: 17 d'abril de 2010].

Text electrònic

Guidelines for the construction, format, and management of monolingual controlled vocabularies (July 2005): ANSI-NISO Z39.19-2005: Bethesda (Md): National Information Standards Organization, 2005. <<http://www.bib.ub.edu/fileadmin/fdocs/ansiz39.pdf>> [Consulta: 17 d'abril de 2010].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

  UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Formalització Semàntica

Codi de l'assignatura: 360055

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: MIGUEL ANGEL CENTELLES VELILLA

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura

Hores totals 150

Activitats presencials	52
Treball tutelat/dirigit	48
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver cursat i superat Catalogació i Indexació, Disseny i Sistemes de Recuperació, Sistemes de Gestió Automatitzada I, Sistemes de Gestió Automatitzada II i Classificació i Descripció de Documents d'Arxiu.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a coneixements

Comprendre el concepte i les tècniques de formalització semàntica, i aplicar-les al modelatge conceptual de qualsevol domini o àmbit de representació.

Conèixer el concepte d'ontologia, i les tècniques de formalització semàntica aplicables a la creació d'ontologies.

Valorar la utilitat de les normes nacionals i internacionals i de les bones pràctiques, i conèixer els principals projectes de desenvolupament.

Referits a habilitats, destreses

Saber detectar problemes de compatibilitat de sistemes d'organització i representació, i formular possibles solucions.

Saber aplicar tècniques de formalització semàntica per al disseny i l'anàlisi de sistemes de recuperació de la informació i de sistemes d'organització del coneixement.

Referits a actituds, valors i normes

Valorar la utilitat de les normes nacionals i internacionals i de les bones pràctiques, i conèixer els principals projectes de desenvolupament.

Blocs temàtics de l'assignatura
--

1. Introducció als conceptes, problemes i tècniques de formalització semàntica

- 1.1. Conceptes de formalització semàntica
- 1.2. Àmbits d'interès i aplicació de la formalització semàntica
- 1.3. Modelatge conceptual per a la construcció de vocabularis controlats. Anàlisi i identificació de facetes

2. Interoperabilitat semàntica

- 2.1. Conceptes i tipus d'interoperabilitat. Interoperabilitat organitzativa, tècnica i semàntica
- 2.2. Finalitats de la interoperabilitat semàntica. Interconnexió de recursos, interpretació automàtica i exportació, i processos de mapatge
- 2.3. Nivells d'interoperabilitat semàntica. Serveis semàntics
- 2.4. Estàndards d'interoperabilitat semàntica

3. Ontologies

- 3.1. Concepte i funcions de les ontologies. Aplicació als sistemes de representació del coneixement
- 3.2. Components i mecanismes de les ontologies. Classes, atributs, relacions, funcions i regles
- 3.3. Procés de disseny i aplicació de les ontologies
- 3.4. Llenguatges de representació de les ontologies. Tipologia: llenguatges de marcatge, d'estructura, de descripció lògica. Models representatius
- 3.5. Aplicació de les ontologies a entorns de recuperació d'informació. Arxius. Biblioteques. Bases de dades. Motors de cerca. Passarel·les temàtiques
- 3.6. Les ontologies en els àmbits de la interoperabilitat i la cerca

4. Formalització semàntica en els sistemes de recuperació d'informació al web

- 4.1. Modelatge de documents al web. Models de càlcul de rellevància. Models booleans, vectorials i probabilístics. Models basats en etiquetes i hipervincles
- 4.2. Eines de tractament automàtic i expansió de la cerca. Aplicació de vocabularis controlats
- 4.3. Classificació automàtica i tècniques de clusterització

Metodologia i organització general de l'assignatura

La metodologia d'ensenyament-aprenentatge consisteix en la combinació de classes magistrals i estratègies d'intervenció pràctica, tot oferint a l'alumnat la contextualització dels models, conceptes, funcions, sistemes i estàndards que constitueixen l'àrea de treball de la formalització semàntica. Les sessions teòriques es complementen amb l'estudi de casos i la resolució de problemes fets a l'aula (individuals o en grup). Pel que fa al vessant aplicat es prioritza el treball a l'aula d'informàtica en format d'exercicis pràctics, el taller centrat en els projectes nacionals i internacionals i els exemples de bones pràctiques. Si s'escau, es poden projectar xerrades de professionals de reconegut prestigi en les àrees de la interoperabilitat semàntica, les ontologies al web i la classificació automàtica. Totes aquestes activitats es complementen amb la lectura i l'anàlisi dels referents de la literatura especialitzada (alguns d'ells en anglès) i l'elaboració de treballs dirigits tutelats pel professor.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

En la primera convocatòria, l'avaluació continuada consisteix en dues parts: quatre exercicis, amb un valor global del 80 % sobre la qualificació final, i una prova de validació d'aquests exercicis, amb un valor del 20 % sobre la qualificació final. Els exercicis contenen components per elaborar individualment, i components que es poden fer individualment o en grup. Per superar l'assignatura s'ha d'aprovar cadascuna de les dues parts amb una nota mitjana igual o superior a 5. A la primera part, per fer mitjana, cadascun dels exercicis s'ha de superar amb una nota igual o superior a 4,5. A la segona part, per fer mitjana amb la part pràctica, s'ha de superar la prova de validació amb una nota igual o superior a 5. Cada un dels quatre exercicis pràctics s'estructuren en dues tasques: la primera proposa la lectura i l'anàlisi d'un referent de la literatura especialitzada, a partir d'un supòsit teoricopràctic; i la segona proposa la solució d'exercicis i problemes centrats en cada un dels blocs temàtics en què està estructurada de formalització semàntica, a partir d'aplicacions i projectes.

En la segona convocatòria l'alumne s'ha d'avaluar de la part o parts que hagi suspès en la primera convocatòria.

Avaluació única

En la primera convocatòria, l'avaluació única consisteix en dues parts: una es compon d'un treball i d'una prova de validació del treball (60 %) i l'altra d'un examen teoricopràctic (40%). Per superar l'assignatura la primera part s'ha d'aprovar amb una nota mitjana igual o superior a 5 i la segona amb una nota igual o superior a 5. A la primera part, per fer mitjana, cadascuna de les proves (treball i prova de validació) s'ha de superar amb una nota igual o superior a 4,5.

En la segona convocatòria l'alumne s'ha d'avaluar de la part o parts que hagi suspès.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Allemang, Dean; Hendler, James. *Semantic web for the working ontologist: effective modeling in RDFS and OWL*. San Francisco (Calif.): Morgan Kaufmann; Oxford: Elsevier Science [distributor], 2008. XVII, 330 p. ISBN: 9780123735560.

Fensel, Dieter (Ed.). *Spining the Semantic web: bringing the world wide web to its full potential*. Massachussetts: MIT, 2005. XVii, 466 p. ISBN: 0622062321.

Daconta, Michael C.; Obrst, Leo J., Smith, Kevin T. *The semantic web: a guide to the future of XML, web services, and knowledge management*. Indianapolis: Wiley Publishing, 2003. XXII, 281 p. ISBN: 0471432571.

Helbig, Hermann. *Knowledge representation and the semantics of natural language*. Berlin [etc.]: Springer, cop. 2006. XVIII, 646 p. ISBN: 3540244611.

Kalfoglou, Yannis. *Cases on semantic Interoperability for Information systems: practices and applications*. Hershey,PA: IGI, 2010. 382 p. ISBN: 9781605668949.

King, Brandy E. *Searching for the concept, not just the word: a librarian's guide to ontologies*. Oxford: Chandos, 2007. XXI, 202 p. ISBN: 1843343185.

Kruk, Sebastian Ryszard; McDaniel, Bill (eds.). *Semantic digital libraries*. Berlin: Springer, cop. 2009. XVI. 245 p. ISBN: 9783540854333.

Lacy, Lee W. *OWL: representing information using the web ontology language*. Victoria, Canada: Trafford, cop. 2005, 282 p. ISBN: 1412034485.

Miller, Dick R.; Clarke, Kevin S. *Putting XML to work in the library: tools for improving access and management*. Chicago: American Library Association, 2004. 205 p. ISBN: 0838908632.

Text electrònic

Stuckenschmidt, Heiner; Parent, Christine; Spaccapietra, Stefano (eds.). *Modular ontologies: concepts, theories and techniques for knowledge modularization* [en línia]. Berlin; New York: Springer, cop. 2009. ISBN: 9783642019067.

Brusilovsky, Peter; Kobsa, Alfred; Nejdl, Wolfgang (eds.). *The adaptive web: methods and strategies of web personalization* [en línia]. Berlin [etc.]: Springer, cop. 2007. ISBN: 9783540720799.

   UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Desenvolupament de Col·leccions

Codi de l'assignatura: 360056

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: LLUIS AGUSTI RUIZ

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura

Hores totals 150

Activitats presencials	40
Treball tutelat/dirigit	60
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver cursat les assignatures Recursos i Serveis de Referència, Anàlisi de Necessitats d'Informació i Aspectes Legals de la Informació.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a coneixements

Comprendre la missió de la unitat d'informació en relació amb la col·lecció.

Definir els requeriments d'informació dels usuaris per a l'elaboració de la política de desenvolupament de col·leccions.

Establir polítiques i criteris de desenvolupament de col·leccions.

Entendre les formes de finançament de les col·leccions.

Conèixer els mecanismes, els recursos i els criteris aplicats en la selecció de materials en diferents suports i seleccionar els sistemes d'adquisició adients a les característiques de la col·lecció, a la seva forma de finançament i al seu ús.

Saber avaluar les col·leccions en diferents suports.

Conèixer i saber aplicar els criteris de l'esporgada de col·leccions, i el marc legal que afecta la retirada de materials.

Conèixer el marc legal que afecta la difusió de la col·lecció, en especial en l'entorn digital.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. Gestió i política de desenvolupament de col·leccions

1.1. Definició, abast i objectius de la política de desenvolupament de les col·leccions en unitats d'informació

1.2. Recursos interns implicats: estructures organitzatives, recursos humans i tecnològics

1.3. Recursos externs implicats: món editorial imprès i digital, llibreters, distribuïdors i agregadors

1.4. Cooperació bibliotecària i adquisicions consorciades

1.5. Polítiques de col·lecció, normes i estàndards

1.6. Col·lecció física i col·lecció digital, un equilibri en evolució

2. Coneixement i anàlisi de les comunitats d'usuaris i la seva implicació en el desenvolupament de la col·lecció

- 2.1. Definició de la comunitat: usuaris presencials i entorn digital
- 2.2. Tipus i metodologies d'estudis d'usuaris en relació amb la col·lecció
- 2.3. Tipus i metodologies d'estudis de necessitats en relació amb la col·lecció
- 2.4. Tipus i metodologies d'estudis d'ús de la col·lecció

3. Coneixement i anàlisi de la col·lecció

- 3.1. Criteris i mètodes d'avaluació de col·leccions
- 3.2. Criteris i mètodes d'avaluació segons la tipologia de documents
- 3.3. Criteris i mètodes d'avaluació segons les seccions de la col·lecció

4. Criteris, metodologia i recursos d'informació per a la selecció

- 4.1. Criteris i mètodes de selecció generals
- 4.2. Criteris i mètodes de selecció segons la tipologia documental
- 4.3. Criteris i mètodes de selecció segons les seccions de la col·lecció
- 4.4. Recursos d'informació comercials generals
- 4.5. Recursos d'informació per tipologia de suports
- 4.6. Recursos d'informació selectives per àrees temàtiques

5. Criteris i mètodes d'adquisició

- 5.1. Modalitats d'adquisició: compra, donatiu, intercanvi, dipòsit i recursos gratuïts
- 5.2. Finançament, gestió de pressupostos
- 5.3. Sistemes d'adquisició i contractació: concursos, compres úniques, *approval plans*, compres consorciades
- 5.4. Tipologia i avaluació de proveïdors: editors, llibreters, distribuïdors, agències de subscripció, agregadors

6. Revisió i manteniment de la col·lecció

- 6.1. Preservació i difusió, l'entorn digital
- 6.2. Criteris i mètodes de revisió de col·leccions
- 6.3. Revisió i esporgada
- 6.4. Marc legal de la retirada de materials
- 6.5. Problemàtiques de conservació segons els suports

7. Gestió de drets en la difusió de la col·lecció

7.1. Marc legal per a la difusió de la col·lecció

7.2. Mètodes de control d'ús, amb especial referència a l'entorn digital

Metodologia i organització general de l'assignatura

La metodologia preveu classes presencials i un nombre determinat de lectures obligatòries que permetran l'explicació i assimilació dels models teòrics. El contingut teòric anirà acompanyat en cada bloc d'una aplicació pràctica: en els casos d'estudi proposats com a treball dirigit i la seva aplicació pràctica en casos reals de l'entorn cultural més pròxim a través del contacte amb professionals de la cadena de producció i distribució documental (editor, llibreter, distribuïdor, agregador) i la seva inclusió en les col·leccions (responsables d'adquisicions en biblioteques públiques, especialitzades, universitàries, de xarxes i consorcis). Aquest contacte es formularà en xerrades a classe i en visites als centres. Les lectures de curs serviran de base a la presentació de ressenyes i al debat a classe. Els alumnes seran avaluats per la seva comprensió i participació en aquesta activitat.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

Primera convocatòria

L'avaluació continuada es basarà en un examen final teoricopràctic (40 % de la nota), un treball de curs obligatori en grup consistent en el desenvolupament d'una proposta de revisió d'una política de col·lecció (40 %), i també quatre exercicis pràctics obligatoris (20 %), un d'aquests exercicis consistirà en el lliurament d'un avanç parcial del treball de curs. És obligatori haver aprovat tant l'examen com el treball de curs.

Segona convocatòria

L'avaluació consistirà en un examen teoricopràctic (60 % de la nota) i un treball de curs obligatori consistent en el desenvolupament d'una proposta de revisió d'una política de col·lecció (40 %). Les proves superades en la primera convocatòria (examen o treball) es mantindran en aquesta segona convocatòria.

Avaluació única

Primera convocatòria

L'avaluació única es basarà en un examen final teoricopràctic (60 % de la nota) i un treball de curs obligatori consistent en el desenvolupament d'una proposta de revisió d'una política de col·lecció (40 %).

Segona convocatòria

L'avaluació consistirà en un examen (60 % de la nota) i un treball de curs obligatori

consistent en el desenvolupament d'una proposta de revisió d'una política de col·lecció (40 %). Les proves superades en la primera convocatòria (examen o treball) es mantindran en aquesta segona convocatòria.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Burgett, James; Haar, John; Phillips, Linda L. *Collaborative collection development: a practical guide for your library*. Chicago: ALA, 2004. xi, 211 p. ISBN 0-8389-0881-0.

Calenge, Bertrand. *Bibliothèques et politiques documentaires à l'heure d'Internet*. Paris: Éditions du Cercle de la librairie, cop. 2008. 264 p. ISBN 978-2-76540962-5.

Collins, Maria D.D.; Carr, Patrick L. (eds.). *Managing the transition from print to electronic journals and resources: a guide for library and information professionals*. New York: Routledge, 2008. xxvii, 356 p. ISBN 978-0-7890-3336-9.

Fuentes Romero, Juan José. *La colección de materiales en las bibliotecas*. Madrid: Arco/Libros, 2010. 310 p. (Instrumenta Bibliologica). ISBN 978-84-7635-790-3.

Gregory, Vicki L. *Selecting and managing electronic resources: a how-to-do-it manual*. rev. ed. New York: Neal-Schuman, cop. 2006. x, 139 p. (How-to-do-it manuals for libraries; 146). ISBN 1-55570-548-0.

Johnson, Peggy. *Fundamentals of collection development and management*. Chicago [Ill.]: American Library Association, 2009. 2nd ed. xiii, 407 p. ISBN 978-0-8389-0972-0.

Jones, Wayne (ed.). *E-journals access and management*. New York: Routledge, 2009. xxi, 335 p. ISBN 978-0-7890-3385-7

Yu, Holly; Breivold, Scott. *Electronic resource management in libraries: research and practice*. Hershey [PA]: Information Science Reference, cop. 2008. xxii, 416 p. ISBN 978-1-59904-891-8

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

  UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Gestió Documental a les Organitzacions

Codi de l'assignatura: 360057

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: JORDI ANDREU DAUFI

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura

Hores totals 150

Activitats presencials	50
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat les assignatures Anàlisi de necessitats d'informació i Teoria de les organitzacions.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a coneixements

Entendre els conceptes fonamentals de la gestió documental aplicats als documents

produïts i rebuts per l'organització.

Saber identificar els models de gestió de la informació i de la documentació de les organitzacions.

Elaborar el mapa de processos del sistema de gestió documental de l'organització.

Establir polítiques de gestió de la documentació d'acord amb l'estratègia de negoci de l'organització.

Adquirir els criteris necessaris i proposar polítiques concretes d'avaluació i tria documental.

Aprendre i aplicar la metodologia de la gestió documental per tal d'explotar adequadament la informació i documentació en les organitzacions.

Conscienciar-se dels problemes associats a la direcció estratègica dels sistemes de gestió documental en l'organització.

Adoptar una actitud proactiva en l'acompliment efectiu de les activitats del negoci de l'organització.

Afavorir l'establiment i el manteniment de la identitat i de la memòria corporativa de l'organització.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. La gestió documental: estructura, processos i estratègies del sistema de gestió documental (SGD) en el negoci de l'organització

- 1.1. Anàlisi i definició de les necessitats i expectatives dels clients del sistema de gestió documental
- 1.2. Identificació i requisits dels documents
- 1.3. Parametrització del sistema de gestió documental: disseny estructural i funcional

2. L'avaluació i la tria de la documentació: gestió estratègica i establiment de polítiques corporatives d'informació

- 2.1. Avaluar per seleccionar i seleccionar per preservar: metodologia del procés d'avaluació
- 2.2. La selecció documental: un aliat per assegurar el capital intel·lectual de l'organització

3. La utilització dels documents: la problemàtica de la comunicació i l'accés als documents

- 3.1. El document com a recurs d'informació per a la gestió del coneixement de l'organització
- 3.2. El document com a recurs intangible per a l'organització
- 3.3. El document com a bé patrimonial per a l'organització

Metodologia i organització general de l'assignatura

El desenvolupament del programa teòric es basa en classes teòriques, de tipus magistral, seminaris i pràctiques de problemes. Les explicacions teòriques del docent —que aporten els coneixements bàsics i fonamentals de l'assignatura— s'il·lustren amb estudis de cas amb la finalitat que l'estudiant pugui formalitzar els conceptes teòrics en una situació i realitat concretes. Els seminaris són sessions de treball en grup que serveixen per treballar un concepte o tema proposat pel docent i que es fa mitjançant el diàleg, la discussió i l'exposició a l'aula dels resultats per part del grup. Amb els seminaris es treballen actituds i valors. La pràctica de problemes comporta que l'estudiant ha de resoldre individualment una situació complexa proposada pel professor. La metodologia docent es farà en l'entorn presencial de l'aula. Tant l'exposició en l'entorn de seminari com la resolució de problemes es poden fer en grup de fins a tres estudiants.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

Primera convocatòria

En la primera convocatòria, l'avaluació continuada consisteix en dues parts: una de composta per tres exercicis (60 %) i una prova de validació (40 %). Per superar l'assignatura cadascuna de les dues parts s'ha d'aprovar amb una nota mitjana igual o superior a 5. A cada part, per fer mitjana, cadascuna de les proves (exercicis i prova de validació) s'ha de superar amb una nota igual o superior a 4.

Segona convocatòria

En la segona convocatòria l'alumne s'ha d'avaluar de la part o parts que hagi suspès.

Avaluació única

Primera convocatòria

En la primera convocatòria, l'avaluació única consisteix en dues parts: una de composta per la resolució d'una problemàtica en el marc d'un sistema de gestió documental (60 %) i una prova de validació de caràcter teoricopràctic (40 %). Per superar l'assignatura, totes dues parts s'han d'aprovar amb una nota igual o superior a 5.

Segona convocatòria

En la segona convocatòria l'alumne s'ha d'avaluar de la part o parts que hagi suspès.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Association des archivistes françaises. *Archives privées : un patrimoine méconnu : petit guide à l'usage des propriétaires* / ; [rédaction Myriam Drouhard, Emmanuelle Foucher, Brigitte Pipon,... [et al.]] Paris: Association des archivistes français. Section archives départementales, 2005. 46 p. ISBN 2951365837

Cruz Mundet, José Ramón. *La Gestión de documentos en las organizaciones*. Madrid: Pirámide, 2006. 311 p. ISBN 84-368-2062-2

Garier, Alain. *L'information non structurée dans l'entreprise: usages et outils*. Paris: Hermes Science: Lavoisier, cop. 2007. 245 p. ISBN 978-2-7462-1605-1

Hernández Olivera, Luis, Manuela Moro Cabero. *Procedimientos de valoración documental*. Salamanca : ACAL, Archiveros de Castilla y León, Asociación, DL 2002. 213 p. ISBN 8460756149

Información y documentación : análisis de los procesos de trabajo para la gestión de documentos/ informe [...] elaborado por el comité técnico AEN/CTN 50 Documentación cuya Secretaría desempeña FESABID.

Información y documentación : gestión de documentos : Parte 1: Generalidades / norma [...]

elaborada por el comité técnico AEN/CTN 50 Documentación cuya Secretaría desempeña FESABID. Madrid : AENOR, 2006

Información y documentación : gestión de documentos : Parte 2: Directrices / norma [...]
elaborada por el comité técnico AEN/CTN 50 Documentación cuya Secretaría desempeña FESABID. Madrid : AENOR, 2006

Llansó i Sanjuan, Joaquim. *Gestión de documentos: definición y análisis de modelos.* Bergara: Irargi, Centro de Patrimonio Documental de Euskadi, 1993. 250 p. (Ikerlanak; 7).

Núñez Fernández, Eduardo. *Organización y gestión de archivos.* Gijón: Trea, 1999. 659 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 28). ISBN 84-95178-37-0.

Roberge, Michel. *L'essentiel de la gestion documentaire.* Québec: Gestar, 2002. 1 vol. (pag. múltiple). ISBN 2-921571-07-2. Edició castellana 2006

Serra Serra, Jordi. *Los documentos electrónicos: qué son y cómo se tratan.* Gijón: Trea, DL 2008. 187 p. ISBN 9788497043953

Russo, Patricia. *Gestión documental en las organizaciones.* Barcelona : Editorial UOC, 2009 ISBN 9788497888639

Article

Abascal, Beatriz, David Seguí. "La gestión documental en las empresas, una herramienta óptima para aprovechar la información" En: *Economistes*, 313. 1.ª Quincena julio 2006. p. 4
També disponible en línia <<http://multimedia2.coev.com/Economistes/n313.pdf>> [consulta: 08-05-2009]

Alòs-Moner, Adela d'. "La gestión documental: aspectos previos a su implementación". En: *El profesional de la información*, 2006, mayo-junio, v. 15, n. 3, pp. 222-226.

Andreu i Daufí, Jordi. "El perfil profesional del archivero en la organización [en línia]: propuesta metodológica para el tratamiento sistémico de los recursos de información de la institución". En: *Jornada Españolas de Documentación* (6es: 1998: València). Los sistemas de información al servicio de la sociedad. Valencia: FESABID, 1998. p. 91-108.

Andreu Daufí, Jordi, et al. "Com abordar la gestió dels documents administratius a les empreses: una reflexió des de l'experiència" En: *Item: Revista de biblioteconomia i documentació*, núm.. 26, 2000. p. 4-15

També disponible en línia

< <http://www.raco.cat/index.php/Item/article/view/22547/22381>> [consulta: 08-05-2009]

Hardscastle, Shelley. "L'arxiu i els interessos de l'empresa privada". En: *Lligall*, núm. 9 (1995), p. 65-78.

Pàgina web

Designing and Implementing Recordkeeping Systems (DIRKS): Manual for Users DIRKS Manual
[en línia]: National Archives of Australia, New South Wales Government, 2007.

També disponible en línia

<<http://www.naa.gov.au/records-management/publications/dirks-manual.aspx>> [consulta:
08-05-2009]

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA 	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Sistemes de Gestió Automatitzada I

Codi de l'assignatura: 360059

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: ERNEST ABADAL FALGUERAS

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura**Hores totals 150**

Activitats presencials 50

Treball tutelat/dirigit 50

Aprenentatge autònom 50

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Disseny de Sistemes de Recuperació.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura**Referits a coneixements**

Comprendre els conceptes i processos relacionats amb els sistemes de gestió automatitzada.

Identificar els principals requisits de la gestió automatitzada d'un servei d'informació.

Distingir les funcionalitats dels diferents sistemes de gestió automatitzada (SIGB, SGDA, CMS, gestors de repositoris digitals), i conèixer els principals programes del mercat.

Referits a habilitats, destreses

Ser capaç de llegir un text breu i complex en anglès extraient-ne les idees principals.

Referits a actituds, valors i normes

Intervenir en la formulació dels requisits per a la selecció i l'adquisició d'un sistema de gestió automatitzada.

Blocs temàtics de l'assignatura
--

1. Introducció / Aspectes generals

- 1.1. Fases de la informatització d'un sistema d'informació: anàlisi, disseny, selecció, implantació, revisió
- 1.2. Principis per a la selecció de sistemes automatitzats
- 1.3. Modularitat. Sistemes compostos. Avaluació

2. Sistemes de gestió de continguts (CMS)

*

- 2.1. Estructura i característiques bàsiques
- 2.2. Mòduls principals. Anàlisi del mercat
- 2.3. Aplicacions en unitats d'informació
- 2.4. Perspectives

3. Sistemes d'automatització de biblioteques (SIGB)

- 3.1. Estructura i característiques bàsiques

3.2. Automatització de processos (selecció i adquisició, catalogació, circulació, difusió, etc.)

3.3. Vinculació amb les col·leccions digitals

3.4. Mòduls principals. Anàlisi del mercat

3.5. Situació a Catalunya i a Espanya

3.6. Perspectives

4. Sistemes de gestió documental i d'arxiu

4.1. Estructura i característiques bàsiques

4.2. Automatització de processos (entrada, tractament, difusió, etc.)

4.3. Gestió de documents digitals

4.4. Mòduls principals. Anàlisi del mercat

4.5. Situació a Catalunya i a Espanya

4.6. Perspectives

5. Sistemes de gestió de col·leccions digitals i de repositoris

5.1. Relació entre col·lecció digital i repositori

5.2. Estructura i característiques bàsiques

5.3. Mòduls principals. Anàlisi del mercat

5.4. Situació a Catalunya i a Espanya

5.5. Perspectives

Metodologia i organització general de l'assignatura

Les pràctiques a l'aula informàtica són un dels elements essencials de l'assignatura i consisteixen en la utilització, a nivell d'usuari avançat, de quatre programes informàtics, un per a cada una de les tipologies de programes analitzats. També es faran xerrades en què participaran distribuïdors de programari a fi de poder conèixer les característiques de productes determinats.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

Tant en la primera com en la segona convocatòries, l'avaluació continuada consisteix a fer treballs pràctics sobre els quatre tipus de programes informàtics analitzats (CMS, SGIB, SGDA, SGR) (40 %); diversos comentaris de text (10 %), i un examen final (50 %). És necessari aprovar les dues parts (pràctiques i examen) per superar l'assignatura.

Avaluació única

L'avaluació única és idèntica per a la primera i la segona convocatòries, i consisteix en un examen final (70 %) i en una memòria de les pràctiques amb els quatre tipus de programes informàtics analitzats (CMS, SGB, SGDA, SGR) (30 %). És necessari aprovar les dues parts (examen i memòria de pràctiques) per superar l'assignatura.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Abadal, Ernest; Codina, Lluís. Bases de datos documentales: características, funciones y método. Madrid: Síntesis, D.L. 2005. 220 p. (Biblioteconomía y Documentación). ISBN 84-9756-263-1.

Bolan, Kimberly. Technology made simple: an improvement guide for small and medium libraries. Chicago: American Library Association, 2007.

Cohn, John M.; Kelsey, Ann L.; Fiels, Keith Michael [et al.]. Planning for integrated systems and technologies: a how-to-do-it manual for librarians. 2nd ed., rev. London: Facet, 2002. XXI, 201 p. ISBN 1-85604-431-9

Consell Internacional d'Arxius. Comité sur les technologies de l'information. Planification des technologies de l'information dans les archives. 2e. éd. Paris: International Council on Archives, 2000.

Directorio español de software para la gestión bibliotecaria, documental y de contenidos. Madrid : Consejo Superior de Investigaciones Científicas, 2003.

García Melero, Luis Ángel; García Camarero, Ernesto. Automatización de bibliotecas. Madrid: Arco Libros, cop. 1999. 285 p. (Instrumenta bibliologica). ISBN 84-7635-351-0.

Kochtanek, Thomas R. Library Information Systems: from library automation to distributed information access solutions. Westport: Libraries Unlimited, 2002. 287 p. (Library and Information Science Text Series). ISBN: 1-56308-966-1

Maisonneuve, Marc. Logiciels portails pour bibliothèques et centres de documentation : l'offre d'outils de recherche fédérée et de gestion de cont. Paris: ADBS, cop. 2007.

Matthews, Joseph R. Technology planning: preparing and updating a library technology plan. Westport (Conn.): Libraries Unlimited, cop. 2004.

White, Martin S. The content management handbook. London: Facet, 2005. XIX, 149 p. ISBN 1-85604-533-1.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

  UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Sistemes de Gestió Automatitzada II

Codi de l'assignatura: 360060

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: MIREIA ISABEL RIBERA TURRO

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura	Hores totals 150
---	-------------------------

Activitats presencials 50

Treball tutelat/dirigit 50

Aprenentatge autònom 50

Recomanacions

Altres recomanacions

Es recomana haver superat les assignatures de Sistemes de Gestió Automatitzada I i de Disseny de Sistemes de Recuperació.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a habilitats, destreses

Intervenir en la implementació, el desenvolupament, l'exploració i l'avaluació d'un sistema de gestió automatitzada.

Establir els criteris de configuració de sistemes de gestió automatitzada.

Elaborar interfícies de consulta web.

Blocs temàtics de l'assignatura**1. Configuració dels sistemes automatitzats**

- 1.1. Inclusió de mòduls i desenvolupaments propis
- 1.2. Passarel·les a sistemes propietaris i a aplicacions web 2.0

2. Parametrització dels sistemes automatitzats

- 2.1. Interfície
- 2.2. Gestió d'usuaris: rols i permisos. Fluxos de treball i validacions
- 2.3. Informes i estadístiques

3. Importació i exportació de dades

- 3.1. Tipus de dades i estandardització (metadades, continguts, notícies)
- 3.2. Migracions o actualitzacions
- 3.3. Dades consorciades o compartides

4. Planificació estratègica de llocs web

- 4.1. El web dins l'estratègia de comunicació corporativa. El web com a eina de treball intern. El web com a porta d'entrada als serveis
- 4.2. Polítiques de comunicació i guies d'estil
- 4.3. Entorns de producció i de publicació
- 4.4. Manteniment i seguiment de l'ús

Metodologia i organització general de l'assignatura

A l'assignatura es veurà i es treballarà un sistema automatitzat de cada tipologia: un sistema automatitzat de gestió de biblioteques, un sistema d'automatització d'arxius, un repositori i un sistema de gestió de contingut. Els diferents blocs de l'assignatura s'aniran treballant amb aquests sistemes d'una manera repartida (per ex., la inclusió de mòduls amb el sistema d'automatització d'arxius; els fluxos de treball amb el repositori, etc.). Els continguts teòrics es reforçaran amb pràctiques al laboratori d'informàtica.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

Primera convocatòria

Consistirà en la resolució en equip de casos pràctics durant el curs (10 %); un examen final individual de casos pràctics (30 %), la resolució d'exercicis a l'aula d'informàtica al llarg del curs (30 %) i un examen final individual amb un exercici a l'aula d'informàtica (30 %). Cal aprovar per separat els casos pràctics i els exercicis de l'aula d'informàtica.

Segona convocatòria

Caldrà presentar-se només a la part suspesa en la primera convocatòria amb un únic exercici de pes equivalent a la part suspesa (casos, 40 %; exercicis a l'aula d'informàtica, 60 %).

Avaluació única

Primera convocatòria

Consistirà en un examen final individual de casos pràctics (40 %) i un examen final individual amb un exercici a l'aula d'informàtica (60 %).

Segona convocatòria

Caldrà presentar-se només a la part suspesa en la primera convocatòria amb un únic exercici de pes equivalent a la part suspesa (casos, 40 %; exercicis a l'aula informàtica, 60 %).

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Witten, Ian H.; Bainbridge, David; Nichols, David M. How to Build a Digital Library, 2nd ed. Morgan Kaufmann, 2009

Serra, Jordi. Los documentos electrónicos. Qué son y cómo se tratan. Gijón: Trea, 2008 (Archivos siglo XXI; 11). ISBN: 978-84-9704-395-3.

Collins, Maria; Carr, Patrick Managing the Transition from Print to Electronic Journals and Resources: A Guide for Library and Information Professionals Routledge, 2008

Goto, Kelly; Cotler, Emily. Rediseño y desarrollo de sitios web Barcelona: Anaya Multimedia, 2005

Text electrònic

Manuais dels sistemes automatitzats a treballar.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

   UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Treball de Fi de Grau

Codi de l'assignatura: 360239

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: AURORA VALL CASAS

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 9

Hores estimades de dedicació a l'assignatura

Hores totals 225

Activitats presencials	25
Treball tutelat/dirigit	125
Aprenentatge autònom	75

Recomanacions

Haver cursat l'assignatura del Pràcticum.

Altres recomanacions

Cal haver superat un total de 180 crèdits, entre els quals ha d'estar inclosa l'assignatura Metodologia de la Recerca.

Requisits

360049 - Metodologia de la Recerca (Obligatòria)

Competències que es desenvolupen en l'assignatura**Transversals comunes de la UB**

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit / capacitat de manifestar visions integrades i sistèmiques).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).

Transversals de la titulació

- Capacitat d'ús i de gestió de la informació personal.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura**Referits a coneixements**

Els objectius estaran condicionats tant per la temàtica escollida com pel tipus de treball que es dugui a terme i la metodologia emprada. Aquí només es proposen els que es consideren comuns.

Dissenyar un treball de recerca o un projecte de desenvolupament en informació i documentació.

Elaborar una revisió bibliogràfica sobre un tema en informació i documentació.

Referits a habilitats, destreses

Defensar públicament els resultats del treball davant d'un tribunal d'avaluació.

Blocs temàtics de l'assignatura**1. Planificació**

- 1.1. Objectius, context i preguntes clau
- 1.2. Metodologia
- 1.3. Recursos
- 1.4. Temporitzzació

2. Desenvolupament

- 2.1. Revisió bibliogràfica i aprofundiment en la bibliografia
- 2.2. Elaboració del marc teòric
- 2.3. Anàlisi dels resultats
- 2.4. Extracció de conclusions
- 2.5. Definició de prospectives

3. Elements de seguiment i presentació

- 3.1. Els informes de progrés del treball
- 3.2. Dossier d'aprenentatge i informe d'autoavaluació
- 3.3. Resum executiu
- 3.4. Defensa oral

Metodologia i organització general de l'assignatura

Per tal d'assolir els objectius generals proposats, cal tenir acceptada la proposta del tema del treball perquè l'alumne es pugui matricular de l'assignatura. Es vol garantir així que els temes que es treballaran seran adequats als 9 crèdits de l'assignatura i, per tant, estaran ben delimitats, s'haurà comprovat la seva viabilitat i, alhora, ja s'haurà pogut assignar cada treball al tutor més adequat ja sigui per raó de la metodologia emprada o de la temàtica tractada.

El tema es pot començar a plantejar des de diverses assignatures cursades amb anterioritat com ara Metodologia de la Recerca, Avaluació i Qualitat i el Pràcticum.

Al llarg del primer semestre, l'alumne haurà d'omplir un formulari per presentar la seva proposta de tema del TFG al coordinador. El formulari contindrà com a mínim els camps següents: títol descriptiu del treball, tipus de treball, hipòtesi, objectius, abast i bibliografia bàsica.

Es preveu fer algunes sessions comunes per als petits grups creats seguint el criteri de metodologies de treball similars així com tutories individuals de seguiment dels treballs al llarg del semestre. Les sessions comunes han de servir tant per presentar alguns conceptes teòrics com per compartir l'avanç progressiu del treball.

El treball final haurà de ser defensat davant d'un tribunal.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

S'avaluaran: la correcció i l'adequació de la metodologia emprada, el contingut del treball i les competències transversals que es considerin oportunes.

L'avaluació del tribunal serà el 25 % de la nota final (inclou el resum executiu); queda pendent de determinar si aquest 25 % també inclou el domini de la tercera llengua.

L'avaluació del tutor serà el 75 % restant desglossat de la manera següent:

- 10 % per a l'informe d'autoaprenentatge elaborat per l'alumne.
- 15 % per al treball de planificació i seguiment.
- 50 % per al treball final presentat i que, posteriorment, haurà de llegir el tribunal.

És imprescindible haver aprovat el treball amb una nota no inferior a 5 sobre 10 per poder fer la defensa davant del tribunal.

Primera convocatòria

És imprescindible que es compleixin tots els requisits següents per poder ser avaluat:

- Presentació de la memòria escrita del treball o projecte (65 %).
- Resum executiu de la memòria i defensa pública davant d'una comissió avaluadora (25 %).
- Informe d'autoaprenentatge (10 %).

Es pot considerar el fet que la nota de la defensa hagi de ser superior a 4 sobre 10 per fer mitjana.

Segona convocatòria

Els mateixos que per a la primera convocatòria.

Avaluació única

No és pertinent.

Addenda

L'actual pla docent és genèric i caldrà concretar-lo i consolidar-lo al llarg dels propers cursos.

A mesura que la programació de l'assignatura s'aproximi al calendari de la implantació del grau per als alumnes de nou accés, caldrà elaborar els instruments i òrgans que menciona la Guia de l'AQU.

De cara a propers cursos i atesa la naturalesa de l'assignatura, caldrà plantejar la possibilitat de no cenyir-se únicament i exclusivament al segon semestre sinó que també es proposarà d'impartir-la en el primer.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Abadal, E. *Gestión de proyectos en información y documentación*. Gijón: Trea, 2004. 100 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 111). ISBN 8497041445.

Moore, N. *How to do research: the complete guide to designing and managing research projects*. 3rd ed. London: Facet, 2006. XV, 176 p. ISBN 1856045943.

Powell, R. *Basic research methods for librarians*. 4th ed. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2004. 347 p. ISBN 1591581036.

Sierra Bravo, R. *Tesis doctorales y trabajos de investigación científica*. 5ª ed. Madrid: Paraninfo, 1999. 497 p. ISBN 8428320527.

Tolchinsky Landsman, L.; Rubio Hurtado, M. J.; Escofet Roig, A. *Tesis, tesinas y otras tesituras: de la pregunta de investigación a la defensa de la tesis*. Barcelona: Edicions Universitat de Barcelona, 2002. 87 p. (Metodología; 5). ISBN 8483383500.

Walker, M. *Cómo escribir trabajos de investigación*. Barcelona: Gedisa, 2000. 473 p. (Biblioteca de educación. Herramientas universitarias; 3). ISBN 8474327245.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

   UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Classificació i Descripció de Documents d'Arxiu

Codi de l'assignatura: 360238

Curs acadèmic: 2010-2011

Coordinació: MARIA ELVIRA SILLERAS

Departament: Dept. Biblioteconomia i Documentació

Crèdits: 6

Hores estimades de dedicació a l'assignatura**Hores totals 150**

Activitats presencials	50
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat les assignatures Gestió Documental a les Organitzacions i Disseny de Sistemes de Recuperació.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura**Referits a coneixements**

Conèixer els tipus de sistemes de classificació i saber establir la seva pertinença segons

els tipus de fons als quals s'hagin d'aplicar.

Conèixer els llenguatges i les tècniques d'indexació per tal de valorar la seva inclusió en la representació global de la unitat de descripció.

Referits a habilitats, destreses

Conèixer les fases del tractament documental i poder sistematitzar-les en un context concret per a la seva aplicació.

Elaborar les eines que permetin conèixer els productes documentals i els elements que han contribuït al seu origen i desenvolupament.

Saber fer el tipus de descripció que sigui pertinent al nivell de descripció i al tipus d'unitat de descripció a la qual s'hagi d'aplicar.

Poder elaborar els instruments de recuperació de la informació més idonis als diferents tipus d'usuaris segons el cicle vital dels documents.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. La gestió documental i la norma ISO 15489:2001

- 1.1. Elements i resultats de la gestió documental
- 1.2. Metodologia d'implementació de la gestió documental
- 1.3. Elaboració i utilitat del manual de procediment

2. Els productors de documents: la ISAAR(CPF) i les seves adaptacions

- 2.1. Estructura de la ISAAR(CPF): àrees i elements
- 2.2. Aplicació de la ISAAR(CPF): el registre d'autoritat

3. La classificació dels documents i la ISDF

- 3.1. Estructura i elements de la ISDF. Aplicació de la ISDF a activitats, subfuncions i funcions
- 3.2. Sistemes de classificació funcionals i orgànics
- 3.3. Sistemes de classificació universals i sectorials
- 3.4. La indexació dels documents d'arxiu

4. La descripció dels documents: la ISAD(G) i les seves adaptacions

- 4.1. Estructura de la ISAD(G): àrees i elements
- 4.2. Adaptació de la ISAD(G) a Catalunya: NODAC (2007)
- 4.3. Altres adaptacions: NEDA i NOGADA
- 4.4. Estructura de dades normalitzada digital: EAD

5. Els instruments de descripció: tipus i adequació

- 5.1. La descripció dels fons documentals: guies i inventaris
- 5.2. La descripció de les unitats documentals: els catàlegs
- 5.3. Codificació dels instruments de descripció amb EAD

Metodologia i organització general de l'assignatura

La metodologia d'ensenyament-aprenentatge consisteix en la combinació de classes magistrals, exercicis fets a l'aula, individualment o en grup, treball a l'aula d'informàtica, visites a arxius i xerrades de professionals de reconegut prestigi. Aquestes activitats es complementen amb la lectura d'articles (alguns d'ells en anglès) i l'elaboració de treballs dirigits pel professor.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

Primera convocatòria

En la primera convocatòria l'avaluació continuada consisteix en un treball de síntesi individual (40 %), dos exercicis de grup (20 %), un comentari de text oral d'un text o exercici (10 %) i una prova teòrica (30 %). Per superar l'assignatura és necessari aprovar separatament cadascun dels elements d'avaluació.

Segona convocatòria

En la segona convocatòria, l'avaluació continuada consisteix en un treball de síntesi individual (40 %), una prova teòrica (30 %) i una prova pràctica (30 %). Per superar l'assignatura és necessari aprovar separatament cadascun dels elements d'avaluació.

Avaluació única

Primera convocatòria

En la primera convocatòria, l'avaluació única consisteix en una prova teòrica (50 %), una prova pràctica (40 %) i un comentari oral (10 %). Per superar l'assignatura és necessari aprovar separatament cadascun dels elements d'avaluació.

Segona convocatòria

En la segona convocatòria, l'avaluació única consisteix en una prova teòrica (50 %) i una prova pràctica (50 %). Per superar l'assignatura és necessari aprovar separatament cadascun dels elements d'avaluació.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Llibre

Bonal Zazo, José Luis. *La descripción archivística normalizada: origen, fundamentos, principios*. Gijón: Trea, D.L. 2001. 366 p. (Biblioteconomia i Administración cultural, 65). ISBN: 84-9704-010-4

Cruz Mundet, José Ramón; Mikelarena Peña, Fernando. *Información y documentación administrativa*. 2a ed. Madrid: Tecnos, 2006. 92 p. ISBN: 84-309-4441-9

Manual d'arxivística i gestió documental. Coordinadores: Emilia Capel i Garriga i Mariona Corominas i Noguera. Barcelona: Associació d'Arxivers de Catalunya, 2009. 541 p. ISBN 978-84-922482-9-2

ROBERGE, Michel. *Lo esencial de la gestión documental. Sistema integrado de gestión de los documentos analógicos y de los documentos electrónicos*. Versión adaptada para hispanohablantes. Traducción a cargo de M. Rosa Lloveras Moro. Québec, Canada: Éditions GESTAR, 2006. 1 volum en paginació múltiple. ISBN 10: 2-921571-18-8.

Elvira i Silleras, Maria (2005). «El procés d'elaboració d'una norma de descripció arxivística : de la ISAD(G) a la NODAC. Primera part». *BiD: textos universitaris de biblioteconomia i documentació*, desembre, núm. 15. <<http://www.ub.edu/bid/15elvira.htm>> [Consulta: 08-07-2010].

Norma

Información y documentación. Gestión de documentos. Parte I : generalidades. Norma elaborada por el Comité Técnico AEN/CTN-50 Documentación. Madrid: Aenor, 2006, 25 p.

Información y documentación. Gestión de documentos. Parte II : directrices. Norma elaborada por el Comité Técnico AEN/CTN-50 Documentación. Madrid: Aenor, 2006, 57 p.

International Council on Archives. *ISAAR(CPF): norma internacional sobre los registros de autoridad relativos a instituciones, personas y familias*. Trad. espla. de ISAAR(CPF):

International Standard Archival Authority Records for Corporate Bodies, Persons and Families. 2n ed. Traducion española de la versión original en lengua inglesa por Maria Elena Cortés Ruiz y Blanca Desantes Fernández. Madrid: [s.n.], 2004. 95 p.

International Council on Archives. *ISAD(G): norma internacional general de descripció arxivística = General International Standard of Archival Description*. 2ª ed. Adoptada pel Comitè de Normes de Descripció, Estocolm, Suècia, 19-22 de setembre 1999. Versió catalana a cura de Josep Matas i Jaume Rufí i Pagès. Barcelona: Associació d'Arxivers de Catalunya: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 2001. 112 p. ISBN. 84-393-5415-0.

International Council on Archives. *ISDF: International Standard for Describing Functions*. First edition. Prepared by the ICA Committee on Best Practices and Professional Standards. Dresden, 2-4 May 2007. Paris: International Council on Archives, 2007. 47 p.

International Council on Archives. *ISDF: Norma internacional para la descripción de funciones*. Primera edición. Elaborada por el Comité de Buenas Prácticas y Normas Profesionales. Dresde, Alemania, 2-4 mayo 2007. Traducción española del texto original en inglés elaborada por Beatriz Franco y Abelardo Santamaría. Madrid: Ministerio de Cultura. 2007. 80 p.

Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC) 2007. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, 2007. 284 p. ISBN 84-393-7445-9.

Article

Elvira i Silleras, Maria (2007). «El procés d'elaboració d'una norma de descripció arxivística : la NODAC definitiva i actualitzada. Segona part». *BiD: textos universitaris de biblioteconomia i documentació*, juny, núm. 18. <<http://www.ub.edu/bid/18elvira.htm>> [Consulta: 08-07-2010].

ANDREU, Jordi; CRUELLAS, Rosa M.; ELVIRA, Maria. "La documentació personal com a eina docent: ensenyar i aprendre amb els fons personals" Dins *Lligall*, núm. 21, 2003.

Congrés

"La descripció arxivística : noves tècniques, noves eines? Tortosa, 17, 18 i 19 de maig de 2001". Dins *Lligall: revista catalana d'arxivística*, num. 17, 2001